

Teodora Plinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Balandis - April 28, 1977

Nr. 17

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VILNIAUS NULIETUVINIMAS

ST. PERMINAS

Bolševikinė "Tiesa" (nr. 57) visą puslapį paskyrė vadinamam Vilniaus "progresui" pavaizduoti. "Vilnius žengia į ateitį" rėkia reportažų serijos pavadinimas.

Bolševikinis dienraštis susidomėjo netiktai dabartimi, kiek stojo į demografinių pranašysčių netikrais bėgiais riedantį vežimą. Pranašystės sudaro sovietinių reportažų ir interviu pagrindą. Jei gu ko nors šiandieną stokoja, jei gu paprasti batai tapo "deficitine preke", visad skamba optimistinė gaida: "dabar nėra, bus rytoj". Ir taip "rytojais" maitina ir aprenčia savo pavaldinius šešiasdešimt metų...

Bet mes pradėdami tikėti bolševikiniais "rytojais", kada jie ima mums pranašauti demografinėmis lietuviškų miestų nulietuvinimų temomis.

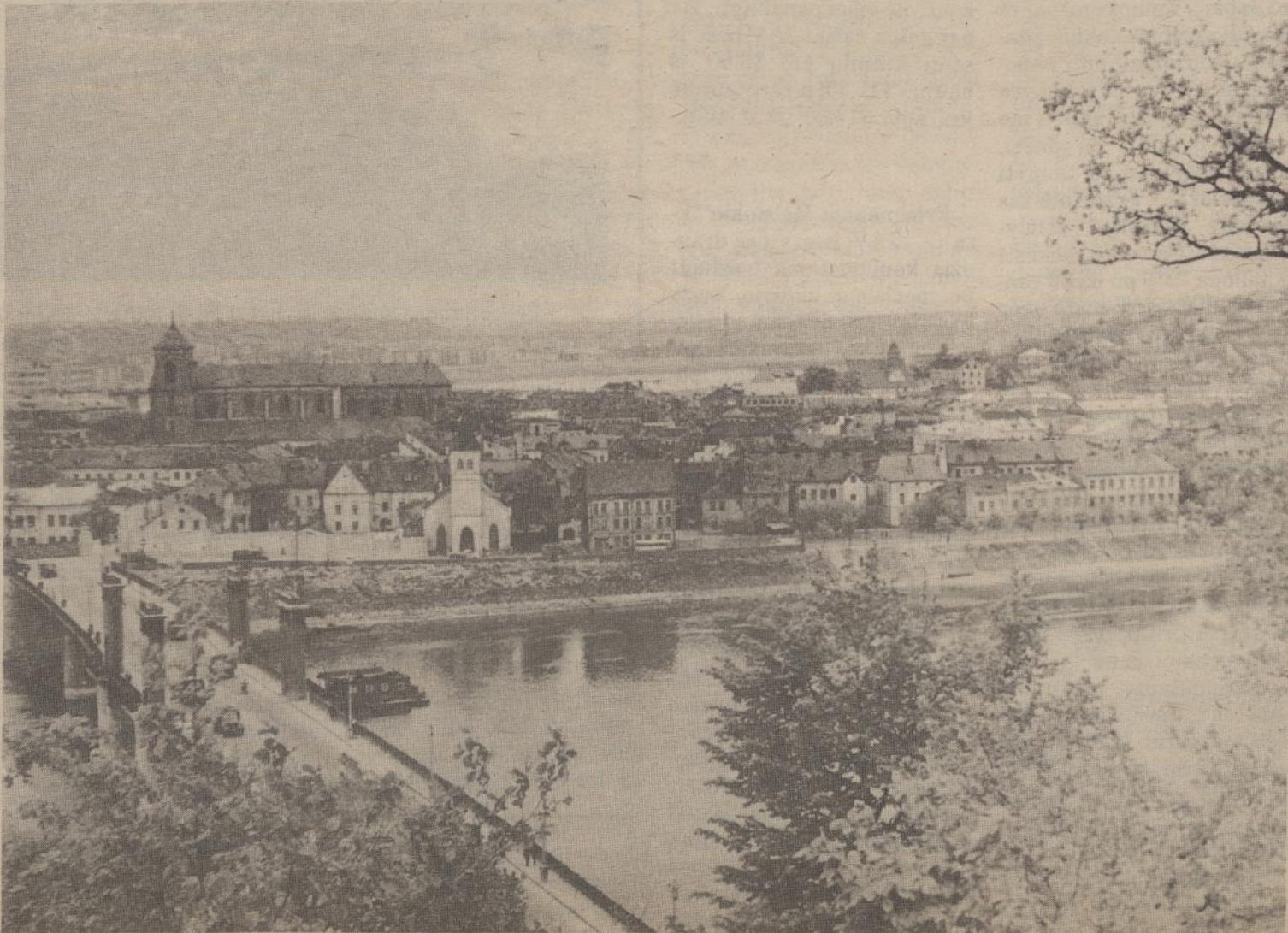
"Tiesa" mėgina žvelgti į netolimą laiko perspektyvą: atspėti kiek gyventojų Vilnius turės 2000 metais?

Apytikriam vaizdui sudaryti imamas Vilniaus gyventojų didėjimo grafikas. Bet gyventojų skaičius Vilniuje neauga natūraliai, nes sovietinamos žemės gauna didelių gyventojų prieauglius ne dėl gyventojų didėjimo natūraliu keliu, bet politinių importų bei eksportų būdu.

Maskva nutaria kurią sovietinę periferiją stiprinti ištikimesniais sovietiniais kadrtais, kurios periferijos ar srities gyventojus praremti, kad nesiformuotų jų žargonu tariant, tautinio šovinizmo.

Tokių tautinitų retinamų sričių kartotekoje Vilnius stovi pirmojoje vietoje. Ryga iš seno kosmopolitinis miestas. Talinas stovi palyginamai nuošaliai. Vilnius gi yra pirmas sovietinis išieties punktas į nuožmiais susovietintą, surusintą Karaliaučiaus sritį. Todėl Vilnius Maskvai atrodo pirmąja tvirtove prieš Rytų Europą. Vilnius privalas būti absoliučiai sovietinis. Todėl miestas "auga".

1961-1965 metų laikotarpyje Vilniaus gyventojų skaičius padidėjo 52,000 asmenų. Per sekantį penkerių metų tarpą Vilniaus gyventojų prisidūrė net 78,000. 1971-1975 "priaugo" 60,000



Kauno vaizdas nuo Aleksoto kalno...

dūšių. (Sovietinių dūšių). Vien tik tai vieneriais, 1976 metais, ir vėl įvažiavo ir įsikūrė Vilniuje dar 11,000 importuotų kadrų iš kažin kur.

Vieša yra Lietuvoje paslaptis, kad visas šis importas plaukia iš SSSR pločių. Vilnius katastrofiškai rusinamas. Nuo 1961 metų į Vilnių atvyko per 200,000 importuotų gyventojų. Dabar Vilniuje skaitoma 425,000 gyventojų. Tad pusė miesto gyventojų Vilniuje įsikūrė paskutiniųjų penkiolikos metų bėgyje. Ir "Tiesa" skelbia, kad 2000 metais Vilnius turėsias 750,000 gyventojų. Tuo demografiniu sovietiniu pranašavimu mums tenka tikėti. Kartu mums tenka tikėti lietuviškai etnografinio Vilniaus laidotuvėmis. Jei gu iki 2000 metų išliks dar Sovietų Sąjunga, kuo ima tikėti rusų disidentas Amalrikas (jis parašė knygą "Ar išliks SSSR iki 1985 metų?"). Vilnius, kaip Minskas, kaip Kijevas arba Baku, taps rusiškai-sovietišku miestu su nedideliu vietos gyventojų akcentu.

Bolševikams padlaižiška spauda lietuvių kalba, jų tarpe ir "Tiesa", iš tokių lietuvių tautai pražūtingų demografinių kitimų, daro savo džiūgias išdavas — Vilnius bus didelis miestas!

Dabar Vilnius jau stambokas rusicizmo punktas.

(Nukelta į 2 psl.)

ENERGIJOS POLITIKA

Dar vienas žingsnis į socializmą

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidentas Carteris perėitį savaitę paskelbė karą — 'moral equivalent of war' — energijos eikvojimui. Iki šiol energijos naudojimo didėjimas buvo laikomas ženklu progreso, kuris atpalaidavo žmogų net nuo tokio darbo kaip dantų šepetuko judinimo — ir tam uždaviniui yra pakinkyta elektros energija. Tol kol ji buvo pigi, sunku buvo ką išgalvoti prieš tokį energijos panaudojimą. Šiuo metu tačiau skaitoma, kad nafta žemėje baigiasi ir reikia ką nors daryti, kad jos likučius sunaudoti galimai taupiau, o kartu pagreitinti kitų energijos šaltinių suradimą ir išnaudojimą.

Prezidentas įspėjo, kad "jei mes tuoj pat nesigriebsime reikalingų žygių, mes pateksime į tokią ekonominę, socialinę ir politinę krizę, kuri grąsina mūsų laisvei." Tokio dramatiško įspėjimo reikėjo, nes daugumas amerikiečių iki šiol buvo įsitikinę, kad iš tikro jokio naftos trūkumo nėra. Tiesa, benzinai dabar jau kainuoja beveik dvigubai negu prieš kelis metus, bet tas pats atsitiko ir su kitomis gėrybėmis. Kiekvienu atveju — jokių didesnių asmenišku pastangų taupyti ener-

giją dar nėra pastebėta. Amerikos gamybos mažesni automobiliai nesusilaukė didesnio pasisekimo. Iš tikro, kam gi pirkti mažesnę automobilį, jei maždaug už tokią pat kainą gali gauti didesnę ir tuo pačiu patogesnę, kurio didesnis benzino sunaudojimas nėra labai jaučiamas kišenėje? Reikia taip pat atsiminti, kad automobilis Amerikoje nėra perkamas visam gyvenimui, bet tik keliems metams, ir jau dabar veikia įstatymas, kad 1985 metais bus leidžiama statyti tik tokius automobilius, kurie su galionu nuvažioja nemažiau kaip 27 mylias.

Kai prieš dvidešimt kelis metus atvažiavau į Chicago, čia dar radau elektrinius tramvajus ir autobusus. Jie tačiau greitai išnyko, nes benzinu varomi autobusai buvo pigesni ir juos buvo pigiau eksploatuoti. Šiandien būtų kitokia kalba — juo labiau, kad elektros energija ateityje bus gautama iš anglių ar atomo skaldymo, bet ne naftos. Bet jei tada ekonominiai apskaičiavimai liepė ramiai atsisakyti nuo tramvajų ir mesti brangius įrengimus,

kodėl dabar prireikė tokio triukšmo ir mobilizacijos?

Atsakymas į tą klausimą būtų toks, kad valstybei vis daugiau kišantis į ūkinį gyvenimą, ji jau negali jį palikti savam likimui. Respublikonų administracija jau seniai siūlė panaikinti kainų kontrolę šiame krašte surastai naftai ir dujom, bet demokratinis kongresas tam priešinosi su tokio rezultatu, kad vietos energijos šaltinių produkcija mažėjo, o importas didėjo.

Dabar pats demokratų prezidentas siūlo mokesčiais pabranginti benziną ir daugiau kuro sunaudojančius automobilius, kas paskatins gyvenimą ne turtingesniems, bet vargšams, kurie nepajėgia nusipirkti naujesnių, taupesnių automobilių, bet turi pasitenkinti senesniais daugiau benzino eikvojančiais. Kad jų dalį palengvintų, jiems numatytos mokesstinės lengvatos. Žodžiu, numatoma komplikuoti biurokratinę sistemą tam, kad pasiektų tą patį, ką laisvo ūkio sistema sutvarkytų savaime. didesnės kuro kainos būtų jau anksčiau privertusios vartotoją jį daugiau taupyti ir jo suvartoti tiek, kiek jo

(Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Privaiga*

Prezidento Carterio energijos planas kongreso buvo sutiktas mišriais jausmais. Iš principo visi sutinka, kad energijos problema yra reali ir reikia ją pradėti spręsti jau dabar. Kongresmanai tačiau bijo priimti tokius įstatymus, kurie gali būti nepopuliarūs. Vienas iš tokių yra Carterio siūlymas apdėti mokesčiais benzina, jei amerikiečiai nepradės jo taupyti savanoriškai. Pradžioje tas 'Standby' įstatymo pasiūlymas numato 5 centų mokestį už galioną 1979 m. iki 50 centų 1988 metais. Senato energijos komisijos pirmininkas Jacksonas ketvirtadienį pranašavo, kad tas pasiūlymas per kongresą nepraeis. Jis būsiąs iš pirmos dienos nepopuliarus ir praktika jau parodžiusi, kad mokesčiai, nebent jie būtų labai dideli ir tuoju pakeltų benzino kainą iki dolerio už galioną, neveda prie taupumo. Kongresas tačiau pritarsiąs mokesčių pakėlimui daug benzino suvartojančioms automobiliams. Carteris siūlo apdėti \$449 mokesčiu 1978 m. modelius, kurie suvartos daugiau kaip galioną 13 mylių. 1985 metais tas mokestis pasiektų jau \$2,488.

Daug ginčų laukiama ir dėl administracijos pasiūlymų palikti kainų kontrolę vietoje gaunamai naftai, tačiau sulynginti jos kainą su pasauline specialiais mokes-

čiais, kurie bus panaudoti produkcijai skatinti. Daug kam, ypač senatoriams ir kongresmanams iš naftos gamintojų valstybių, atrodo, kad paprasčiau būtų kainų kontrolę visai panaikinti. Dabar kaina naftai JAV-bėse iš senų šaltinių yra \$5.50, iš naujų - \$11.50, o tarptautinė yra apie \$14.00 už statinę.

...

Prisimenant Helsinkio aktą ... JAV įstatymai draudžia komunistams įvažiuoti be specialaus leidimo, kuris gana lengvai duodamas delegatams į koki nors tarptautinį suvažiavimą. Išimtį sudaro komunistinių valstybių darbo unijų atstovai, kurių AFL-CIO galingas pirmininkas Meany negalėjo šiame krašte pakeisti. Priešingos pažiūros yra Vaka. Amerikos uostų darbininkų (longshoremen) unijos pirmininkas Harry Bridges, pats komunistinių pažiūrų, kuris į savo unijos 45 metų jubiliejų pakvietė sovietų ir kiniečių unijų atstovus. Kiniečiai į pakvietimą neatsakė, bet sovietai pasiuntė tris savo atstovus į Vancouverį, Kanadoje, kur jie laukė leidimo įvažiuoti į JAV. Valstybės Departamento valdininkai, kaip rašė N.Y. Times, būtų linkę sovietams leidimą įvažiuoti duoti, tačiau Valstybės Sekretorius Vance tą padaryti uždraudė, turbūt nenorėdamas dar daugiau užgauti Meany, kurio santykiai su Carterio administracija šiuo metu yra gerokai pašlije.

Manoma, kad sovietai dėl to pakels nemažą triukšmą, kaltindami JAV Helsinkio Akto nesilaikymu.

...

Kalbant apie leidimus ... Imigracijos teismas Bostone įsakė ištremti Algirdą Brazinską. (Jo tėvo Prano byla turėjo būti sprendžiama tokio pat teismo New Yorke, kur jis gyvena, pereitą ketvirtadienį.) Ozzie Kramer, imigracijos komisionierius JAV rytiniam rajonui, tačiau paaiškino, kad Brazinskas galės vėl prašytis pabėgėlio statuso, jei paaiškėtų, kad jis bus tremiamas į Lietuvą.

...

Kaip žinia, savo laiku Kisingeris buvo pasiūles planą



Savininkai vienintelio lietuviško motelio Palm Beach, Floridoje, maloniai kviečia savo tautiečius atvykti bet kuriuo metų laiku praleisti savo atostogas jų gražioje nuosavybėje — OCEAN HOLIDAY RESORT MOTEL — kuri randasi tarp Atlanto ir Worth ežero — 3120 So. Ocean Blvd. (A-1-A), Palm Beach, Fla. 33480. Patogūs, įvairaus dydžio, pilnai šaldomi ir šildomi, kambariai ir butukai su virtuvėlėmis ir vonios kambariais, televizija ir telefonu, privatus 400 pėdų ilgio pajūris, didelis šildomas baseinas. Kainos žemiausios Palm Beach pajūryje.

Lietuviai motelio vedėjai mielai patarnaus, jei kreipsitės raštu aukščiau nurodytu adresu ar skambinsit telefonu (305) 582-7447.

VILNIAUS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Čia eina rusų kalba spauda, veikia didelis rusų kalba mokyklų tinklas, veikia rusų teatras, turįs didelę ir

Rhodezijos perleidimui juodiesiems. Pagal jį būtų 2 metams sudaryta pereinamoji vyriausybė su baltųjų dauguma, kuri prižiūrėtų tą perleidimą, o baltieji gautų savo laisvės ir turto garantijas. Tam planui tačiau pasipriešino juodieji. Dabar britai ir amerikiečiai yra išdirbę kitą planą, pagal kurį valdžia būtų perleidžiama tuoju juodiesiems, JAV ir D. Britanijai prižiūrint, bei duodant garantijas baltiesiems. Tas planas jau aptariamas visų susinteresuotų. Susitarus bus sušaukta konferencija Ženevoje formaliam plano priėmimui.

...

Atstovų Rūmai 364 balsais prieš 43 priėmė įstatymą, kuriuo JAV įmonėm draudžiama skaitytis su arabų Izraelio boikoto nuostatais. Panaši įstatymo versija yra svars toma ir senate. Atstovų Rūmai taip pat uždraudė eksportuoti į kitus kraštus Aliaskos naftą. Carterio administracija buvo numaciusi leisti per pirmus dvejus metus, iki nebus praveisti vamzdžiai iš Aliaskos į JAV, paroduoti kiek tos naftos Japonijai.

vis slepiamą įtaką į visą teatrinių darbų lietuviuose. Apie rusų teatro pastatymus plačiomis burnomis kalba recenzentai lietuviai lietuvių kalba spaudoje...

Kada lietuviškas kolūkinis kaimas katastrofiškai senėja, lietuviškas jaunimas grūdamas į Tarybinę armiją, vyliojamas aukštesniais atlyginimais ieškoti darbo kitose sovietinėse srityse, Vilnius vis didėja, didėja ir... neįmanoma rasti statistinių davinių, kiek asmenų įvažiuoja į LTSR teritoriją ir čia gauna darbų? Ta statistika griežta sovietinė paslaptis.

Naujiems atvykėliams, atrodo, nereikia sukti galvos dėl darbo suradimo ir buto. Viskas tai kaip ant lėkštės padėta. Viskas gata. Aplink Vilnių statomi

vis nauji daugiaaukščių namų rajonai. Juose knibždėte knibžda importuotų iš SSSR "Vilniečių".

"Planuojant tolesnį miesto vystymą, juos būtina numatyti iš anksto", dėsto "Tiesos" korespondentai.

O mes gerai žinome, kad lietuviams beveik neįmanoma įsikurti gyventi savo krašto sostinėje. Kiekvienas toks prirakintas prie savo gyvenvietės — ir nemanyk jos keisti. Tos drakoniškos neįsileidimo į Vilnių lietuvių priemonės rodo, kad Vilniaus gyventojų augimas, ir mieste dirbtinai steigiamoji pramonė, tar nauja politiniam Vilniaus surusėjimo - susovietinimo tikslui. Vilniaus didėjimas yra istorinio ir lietuviško Vilniaus laidotuvės.

Mažeika & Evans



Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

ENERGIJOS POLITIKA...

(Atkelta iš 1 psl.)

vartoja tą patį pragyvenimą lygį turinčios tautos kaip vokiečiai, japonai ar švedai. Baimė, kad iš to pasipelnėtų tik energija prekiaujančios bendrovės nėra visai pagrįsta, nes jos arba panaudos pelną naujų energijos šaltinių ieškojimui, kam dabar reikia valstybės lėšų, arba jis bus mokesčiais didele dalimi iš jų atimtas.

Iš kitos pusės, palikti energijos reguliavimą rinkos dėsniams jau nėra įmanoma ne tik dėl rūpesčio, kad vienas gyventojų sluoksnis daugiau nenukentėtų už kitą, bet ir dėl noro sustabdyti aplinkos taršos procesą. Elektros jėgainės buvo verčiamos pereiti iš anglių kūro į naftos, nes anglių dūmai daugiau teršia orą negu naftos. Dabar rengiamasi jas versti grįžti atgal, pagerinant dūmų kokybę, kas kaštuoja nemažai pinigų ir tuo pačiu pabrangins produkciją.

Atrodo, kad prezidento pasiūlymai sukels nemažų diskusijų ir dar visai neaišku, kad ras kongreso pritarimą. Kaip ten būtų, Amerikos ūkis neišvengs naujų potvarkių ir tuo pačiu naujo žingsnio į socializmą.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

VYRESNIOSIOS KARTOS BALSAS

Jie užaugo Pirmojo Pasaulinio karo metu, kai kurie jų su tėvais bėgo į Rusiją, vargo, skurdo, vėliau grįžo į besikuriančią Lietuvą. Jie išgyveno rusų revoliucijos pirmąsias konvulsijas, į kurias tuomet žvelgė išpustomis, vaikiškomis akimis.

Jie laisvai pasirinko lietuvių, jie ryžtingai atmetė rusų ir lenkų įtaką. Jie kūrė savitą Lietuvos veidą.

Jauni, nepritekę, neretai savamoksliai, jie su giliu istorinės misijos įsitikinimu modeliavo Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą.

Jie išgyveno kruvinus pirmuosius sovietinės okupacijos metus, matė jų rankomis pastatytos Lietuvos valstybės žlugimą.

Jie regėjo vokiečių žiaurumus, matė spygliuotomis vielomis aptvertus getus, regėjo rusų belaisvių naikinimą, išgyveno badą. Jie rizikavo savo gyvybes pagrindinio veikloje. Jie siuntinėjo sunkiai sutaupyta maistą saviesiems koncentracijos stovyklose. Jie laukė karo galo ir tikėjosi laisvės Lietuvai.

Jie turėjo rinktis tarp lėtos mirties sovietiniuose "gulaguose" ir greitos mirties pavojaus Vokietijos bombardavimuose.

Vokietijoje, jie kentė badą, girdėjo bombų kritimą, laidojo žuvusius. Vėliau, jie gyveno lageriuose, sugrūsti kaip galvijai tvarte, paženklinoti DP stigma. Jie laukė pirmos galimybės išvykti darbams — bet kur...

Naujuose kraštuose jų įsikurimas nebuvo rožėmis išklotas. Jų pačių žodžiais: "Žiauru, kai apleidi savo tėvų žemę ir pradėti kurti gyvenimą iš naujo, nemokėdamas naujo krašto kalbos. O tokį išbarstytą gyvenimą visi turime tęsti po visus pasaulio kontinentus, ir turime tik gintis, kad neišnyktume ir nenutautėtume svetimuose kraštuose begyvendami; kad svetimų kraštų žvarbūs vėjai neišmestų mūsų iš tėvynės kelio".

* * *

Vienos kartos gyvenimo krūvis! Per tą ilgą gyvenimo kelionę susikrovė jų širdyse niekad neužmiršti tau-

tiniai jaunystės idealai, gausūs apsilvaimai, kartelio ir vilties sluoksniai, bei didelis noras pamokyti, graudinti jaunesniąją kartą. Duoti tai jaunesniajai kartai ilgo patyrimo ginklą ir rankas.

Amerikos kontinente, mes vyresniųjų neklausom. Mes esame pragmatikai. Mes viską geriau žinome:

— Mama, tu nesupranti.

Be to, mes neturime laiko klausytis graudinimų. O jau ko, ko, bet barimų, tai mums nereikia! Naujame žemyne, mes pamiršome mūsų senosios kultūros pagrindinę ir svarbiausią taisyklę:

"Išsik sesule,
Nuo balto stalo
Palenk galvelę senai
motinėlei".

Šiandieną mes nelenkiame galvos pamatę žilus plaukus. Mūsų dėmesys yra veik išimtinai nukreiptas į jaunimo pusę. Mes pamiršome, kad jaunimo veiklos atsvarai išgauti yra būtina ant kitos svarstyklės lėkštės sukrauti vyresnių žmonių patirties ir patarimų svarščius.

Mūsų kultūroje kadaise buvo teikiama didelė svarba vyresniųjų pamokymams:

"Gal tu neturėjai
Tikros motinės,
Kad nesudraudė
Tavęs jaunuolėlės?"

* * *

Gal mums atėjo laikas prisiminti senasias tradicijas, tautos bruožų formavimosi nuostatus ir... išklaustyti? Ach, juk išklaudyti ir klausyti yra du skirtingi dalykai...

Šiame numery Motinos dienos proga spausdiname Aleksandro Vaisiūnienės, dabar gyvenančios Venecueloje, pasisakymus, kuriuose daug kam kluva ir už netikslų vaikų auginimą, ir už nesilankymą lietuviškuose susirinkimuose ir už šį, ir už tą. Išklauskime vyresniosios kartos balsą.

(jsr)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Motinai Lietuvai

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Noriu skirti šiuos žodžius motinai, kuriai priklauso pusktvirtas milijono vaikų, motinai kurios vaikai kenčia vergiją ar yra išbarstyti, it maži benamiai po viso pasaulio kraštus. Jos vardas yra Belaisvė Motina Lietuva.

Noriu pagvildinti Motinos Lietuvos rūpesčius ir nusiskundimus ir duoti sąžinės balsui ataskaitą: Ar mes esame geri ir verti jos vaikai? Ar mes sugebėjome jai išsaugoti priaugančią kartą? Ar atidavėme savo jėgas ir darbus jos išlaisvinimo siekimui?

KODĖL MES NUTAUTĖJAME TAIP GREITAI?

Mums, išeiviams, šis klausimas yra labai opus ir kasdieniškas. Su juo susiduriame beveik kas dieną, ir skausmo banga perbėga per širdį, kai matome savo vaikus atitolstant daugiau ir daugiau nuo lietuviškumo. Nelengvos yra sąlygos mūsų vaikams, gimusiems svetimame krašte ir einantiems mokslus svetima kalba. Turime tačiau pavyzdžių iš šeimų, kurių vaikai irgi gimė svetur, mokosi svetima kalba, bet auga gerose susipratusių tėvų globoje ir kalba bei galvoja lietuviškai. Kai to nėra, tenka klausyti: kur buvo padaryta klaida?

Pirmiausiai tenka kaltinti vyresnius už jų apsilėidimą, mažai kreipiamą dėmesį į vaiko ateities gyvenimą, jo auklėjimą ir ateities pasėkmes. Dažnai rūpinasi tėvai vien savo asmeniškais reikalais. Pro forma paklausia vaiko, ką jis veikė, kaip praleido dieną, ir nesigilina į jo atsakymą. Asmeniškų reikalų verčiamieji, tėvai nesąmoningai patenkinti tuo, kad jie surado išeitį, vaiko prašymas liko patenkintas, vaiką išleidžia vieną praleidimui keletos valandų. Taip jie nemato ir nežino kur vaikas eina, su kuo bendrauja ir kaip praleido laiką. Vėliau pradeda pastebėti, kad vaikas keičiasi, jau neberodo tos pagarbos savo tėvui ir motinai, pradeda atsikalbinėti, išsisukinėti ir net meluoti. Nekuriose šeimose santykiai tarp tėvų ir vaikų darosi visai tragiškai, ir daug kur vaikai apleidžia tėvų namus.

Kitas didelis apsilėidimas iš tėvų pusės įvyksta tuo metu, kai tėvai, eidami į lietuviškas pamaldas, susirinkimą ar pobūvį, vaikų nesiveda su savimi. Paklausi, "kur yra jūsų sūnus; Kur jūsų duktė?", dažnai išgirsti atsakymą, net iš labai protingų tėvų:

— Jiems čia neįdomu. Jie išvažiavo su savo draugais pasilinksinti.

Palaipsniui, tai priveda prie nesąmoningo atsistotinimo nuo lietuviškos aplinkos.

Jei tėvai pasiimtų vaikus visuomet drauge su savimi, ir vaikas, — kad ir be didelio noro ar susidomėjimo pradžioje, — dalyvautų tėvų išėjimuose, girdėtų savo tėvų kalbą, pats kalbėtų, tai jis pradėtų pamažu priaugti prie savo tautos pažinimo, palaipsniui vis daugiau prisirištų prie tėvų aplinkos. Susipažinęs su savo amžiaus savo tautos vaikais ir jaunimu, atrastų įdomumą, kalbėtų lietuviškai ir užsimegstų noras dalyvauti lietuviškame veikime. Tuom nutautėjimas pradėtų mažėti, bet ne didėti ir mišrių šeimų sudarymas irgi būtų mažesnis.

Dar liudniau tuomet, kai vaikas visai nekalba lietuviškai, ir tėvai turi kalbėti su savo vaiku svetima kalba. Seneliai turi prisiversti, nemokėdami svetimos kalbos ar kalbėdami silpnai bei klaidingai, bandyti su vaikaičiais susikalbėti svetima kalba. Koks tai neišpasakytas tragiškumas atsiranda šeimoje, kai tėvai pradeda suprasti kokią didelę žalą jie padarė savo vaikams ir savo tautai, kai nesugebėjo išlaikyti savo pastogėje lietuvių kalbos vartojimo. Ar tai neskaudus smūgis lietuvių, žiūrint ir klausantis iš šalies? Savuose namuose atšala tėvynės meilės jausmai, pamažu pas vaiką priglįja svetimi papročiai, svetimas galvojimas ir svetima kalba.

Sudarymas mišrios šeimos (su mažomis išimtimis) vėlgi veda liudniais keliais. Santykiai su tėvais būna artimi tik tol, kol tėvai yra gyvi, o toliau mišrią šeimą sukūrę jaunieji jau įsijungia į tos tautos gyvenimą, kurioje jie gyvena. Atsiranda nauji giminės iš antros pusės, su kuriais palaikymas santykių yra jau būtinas, ir kuriems labai mažai rūpi bei yra svetimi mūsų tautos reikalai, kuriems yra visai nesvarbu, kad mes nutautėjame, kuriems yra tiksliai svarbu, kad jie mus palenkė į savo pusę. Taip mūsų sūnų ar dukterį galime nurašyti į "nuostolius", o jau jų vaikai labai mažai nežinos apie lietuvių, ir tik bekalbėdami kartais prie progos pasakys, kad "mano senelis (ar bobutė) buvo lietuvi".

MŪSŲ VERTYBĖS

Tokiais dideliais žingsniais žengiame prie nutautėjimo. Lietuviškos bažnytinės pamaldos mažiau tebelandomos, o susirinkimai, kuriuose būtų norima aptarti bėgamieji lietuviški reikalai, jau visai nebeįdomauja. Gaunasi įspūdis,

kad mes lyg jau nebeesame lietuviškas, kad mums mūsų pačių lietuviški reikalai neberūpi. Čia ir yra mūsų išeivijos liūdnoji pusė ir jos tragedija.

Kodėl taip įvyksta dažniausiai mažose tautose? Kodėl to nėra didelėse tautose? Tos gi beveik nieko nesisavina svetimo, didžiuojasi savo papročiais, savo tradicijomis, savo kalba ir galvojimu. Ar mes esame menkesni?

Praktiškame gyvenime mes pastebime, kad mes daug kur savo gabumais pralenkiame kitų tautų žmones. Ypač mūsų jaunimas, kad ir mokindamasis svetimoje kalboje, dažnai gauna ypatingus atžymėjimus ir kaip pavyzdys lieka vietos vaikams mokslo atžvilgiu.

Nepraraskime vilties. Tikėkime, kad mūsų tarpe atsiras dar ne vienas Jurgis Bielinis, Vincas ir Simas Kudirkai, kuriuose atbus ir gyvuos meilė savo tėvynei, savo kalbai, saviems papročiams ir visam kas riša su Lietuva.

Todėl šiandieną, Motinos dienos proga yra pats aukščiausias laikas padaryti sekančius pažadus ir tokių pat pažadų pareikalauti iš mūsų jaunųjų: kuo daugiau grupuotis savųjų tarpe, ieškoti lietuviškos tautinės aplinkumos laiko praleidimui, skaityti lietuvių rašytojų parašytas knygas, draugauti savųjų tarpe, stengtis sukurti lietuvišką šeimą.

Gerai mūsų norai ir pasiukojimas, meilė ir pagarba mūsų tėvynei Lietuvai padės mums išlikti lietuviškas.

Caracas, Venezuela

WANTED
TOLL MAKER
LEADER
TOOL MAKERS
BRIDGEPORT OPERATORS
BORING MILL OPERATORS
Full or part time.
Experienced. Fringe benefits.
NOMAD MFG. CO.
18320 Fitzpatrick
Detroit, Mich. 48228
313-835-1220

(17-23)

BAKERY PRODUCTION FOREMAN

PERMANENT OPENING FOR
EXPERIENCED BAKERY
FOREMAN.

Qualified applicant should have
working knowledge of Bakery
operations and supervisory
experience.

Send resume starting
qualifications to:

SANDERS

PERSONNEL MANAGER

100 Oakman Blvd.

Detroit, Mich. 48203

An Equal Opportunity Employer

WANTED JOURNEYMEN
or 1ST CLASS SKILLED
BRIDGEPORT OPERATORS
Full or part-time work available. Top
notch exp. only need apply. Good
pay. Blue-cross. Paid vacations &
holidays. 56 hours per week.
MACHINE TOOL SERVICE
15715 STURGEON
ROSEVILLE, MICH.
313-778-0730

(14-16)

Diplomatijos paraštėje (5)

Vaclovas Sidzikauskas

Lietuvių Balkanuose ieškant

Bolševikams sumušus Kryme gen. Vrangelio vadovaujamą baltųjų rusų armiją, tos armijos likučiai pasitraukė į Turkiją, Konstantinopolį ir Dardanėlių sritį, o iš ten į Bulgariją ir Serbiją. Gen. Vrangelio daliniuose buvo gerokas skaičius lietuvių, karininkų ir eilinių. Konstantinopolyje 1920 m. lapkričio 1 d. jie sukūrė "Komitetą Piliečių Lietuvos Respublikos". Komiteto pirmininku buvo kapitonas Bronius Blaviesčiūnas, sekretorium Andrius Mileris, išdininku Jokūbas Abramavičius ir nariais Solomonas Geselsonas ir Anatolis Pakramavičius. Komitetas veikė iki 1921 m. vasario 28 d., nes tą dieną Lietuvos Užsienio reikalų viceministeris Petras Klimas telegrama paskyrė Blaviesčiūną vyriausybės įgaliotiniu rūpintis lietuvių tremtinių ir belaisvių reikalais Turkijoje. Komitetas iki tol ir vėliau įgaliotinis Blaviesčiūnas vertėsi išdavinėjimu pasų ir vizų norintiems važiuoti į Lietuvą. Darbas buvo gan pelningas, bet netrukus buvo susidurta su netikėtomis kliūtimis.

Tuo metu Konstantinopolyje nebuvo nei Serbų-Kroatų-Slovėnų karalijos, nei Austrijos bei Vokietijos valstybių atstovybių tranzito vizoms gauti, todėl važiuojantieji Lietuvon su Konstantinopolyje išduotais pasais užkliūdavo Jugoslavijoje ir tik dideliu vargu jiems pasisekdavo toliau keliauti. Toms kliūtimis pašalinti Blaviesčiūnas įkūrė Lietuvos "atstovybes" Belgrade ir Sofijoje. Į Belgradą jis pasiuntė prie "Komiteto Piliečių Lietuvos Respublikos" prisiplakusius pulk. Benjaševičių, Leonidą Lippingą, buv. Rusijos armijos kapitoną, gimusį ir gyvenusį Lietuvos Brastoje, ir jūrų karininką rusą A. Pakramavičių. Darbo pradžia Benjaševičius gavo net tam tikrą pinigų sumą. Atvykęs į Belgradą, jis sutvėrė "Tarybą Piliečių Lietuvos Respublikos" ir gen. Vrangelio bei Belgrado carinės atstovybės pagalba gavęs Serbų-Kroatų-Slovėnų karalijos vyriausybės prielankumą, pradėjo išdavinėti pasus, pažymėjimus ir vizas norintiems važiuoti Lietuvon, daugiausia Vrangelio armijos karininkams, dažniausiai nieko bendro su Lietuva neturėjusiems. Nesulaukusi Lietuvos vyriausybės pritarimo ir pagalbos, "Taryba" delegavo pulk. Benjaševičių į Lietuvą. Išvažiudamas jis pasiėmė ir geroką už pasus ir vizas surinktų pinigų sumą. Lietuvoj iš Benjaševičiaus buvo pareikalauta jo veiklos ir

piniginės ataskaitos. Išbuvęs kurį laiką namų arešte Kaune, jis paspruko į Vilnių, iš kur rašinėjo Lietuvą šmeižiančius straipsnius į rusų monarchistų Belgrade leidžiamą laikraštį "Novoje Vremia".

Benjaševičiui išvažiavus, Lippingas tapo "Tarybos" pirmininku Belgrade. Iš Lietuvos vyriausybės įgaliotinio Konstantinopolyje Blaviesčiūno jis gavo 1921 m. gegužės 7 d. paskyrimą Lietuvos vyriausybės įgaliotiniu Serbų-Kroatų-Slovėnų karaliai ir leidimą išdavinėti pasus ir pažymėjimus norintiems važiuoti į Lietuvą. Blaviesčiūnas jam atsiuntė ir veiklos instrukcijas, kurių liepė laikytis. Lippingo paskyrimą Blaviesčiūnas taip pat notifikavo Vokietijos atstovui Belgrade, prašydamas vizuoti jo išduotus pasus tranzitui per Vokietiją. Nuo to laiko Lippingas jau save titulavo Laikinuoju Lietuvos įgaliotiniu Serbų-Kroatų-Slovėnų karaliai ir "Tarybos Lietuvos Piliečių" Belgrade pirmininku.

Tuo pačiu metu ir Sofijoje susikūrė lietuvių komitetas su gen. Golubincevu priešakyje ir nariais Jakobu Abramavičium (žydas iš Slonimo), buv. Lietuvos komiteto Konstantinopolyje nariu, ir kažin kokių Krausauskiu, kuris netrukus išvyko iš Sofijos. Gen. Golubincevas, dono kazokas, prieš karą buvęs su savo daliniu Vilniuje, kuriame jis turėjo dvejus namus. Kaune veikusi Gudų vyriausybė (Vaclovo Lastauskio), paskyrė jį savo įgaliotiniu Bulgarijai. Jis išdavinėjo tariamiems gudams pasus ir vizas dažnai su pažymėjimu "tinka važiuoti Kaunan".

1920 ir 1921 metais mūsų Vidaus reikalų ministerija gaudavo iš pasienio policijos pranešimus, kad, palyginti, dažnai į Lietuvą atvyksta asmenys, regimai nieko bendro neturį su Lietuva, ir su neįprastai atrodančiais pasais ir vizomis, išduotomis Lietuvos konsulų Konstantinopolyje, Belgrade ir Sofijoje. Vienu metu mūsų Užsienio reikalų ministerija buvo delegavusi į tas sostines Lietuvos Pasiuntinybės prie šventojo Sosto sekretorių Juozą Macevičių padėčiai ištirti, tačiau ir po jo lankymosi Balkanuose nepageidaujamų asmenų atvykimas į Lietuvą nesiliovė. 1922 m. pavasarį Užsienio reikalų ministeris Vladas Jurgutis pavėdė man nuvykti į Balkanus ir Turkiją tą reikalą sutvarkyti.

Iš Berno į Balkanus išvažiavau 1922 m. kovo mėn.

11 d. Mano kolega Berne Serbų-Kroatų-Slovėnų karalijos ministeris man patarė rezervuoti tuomet Belgrade geriausiame viešbutyje "Srbski Kral" kambarį. Orient Express traukiniu pro Triestą, Liublianą ir Zagrebą atvykau į Belgradą sekančios dienos vakare. Belgrado stotis ir jos aplinka man priminė 1919 m. Kauno geležinkelio stotį. Gerokai reikėjo palaukti, kol gavau vežiką ir tai tik drauge su bendrakeleiviu prancūzu. Ilgokai važiuojame tamsiomis, netašytais akmenimis grįstomis gatvėmis. Nekantravau pamatyti Belgrado miesto centrą ir labai nusivyliau, kai sustojome ties nedideliu, į Kauno Metropolį panašiu viešbučiu "Srbski Kral". Kambario negavau, nes viešbučio tarnautojai sakėsi negavę mano telegramos. Pažadėjo kambarį rytojaus dienai, o nakčiai nurodė kitą viešbutį. Tokio pat padėty buvo ir mano bendrakeleivis prancūzas. Nurodytam viešbuty pasibaisėjom švara. Į lovas nedrįsom gulti ir, pasitiesę ką radova švaresnio, ant ilgo stalo prasnaudėva naktį apsikloję savais apsiaustais. Sekančią dieną persikėliau į "Srbski Kral", kuris buvo žymiai geresnis. Belgradas man atrodė prastesnis už tų laikų Kauną, nors, kaip ir Kaunas, stovėjo gražioje dviejų upių santakoje, būtent toj vietoj, kur Sava įteka į Dunoją. Karaliaus Petro I-jo rūmai buvo paprastas vieno aukšto namas prie pat gatvės, tik su dideliais langais. Nepalyginti jo su mūsų Prezidentūra Kaune. Po karo Serbijai virtus Serbų-Kroatų-Slovėnų karalija, taigi beveik trigubai padidėjus, miestą perplanavus, prasi-dėjo didelė statyba. Buvo statomi karaliaus, parlamento ir kiti valdžios bei bankų pastatai. Kapitalas daugumoje buvo prancūzų, kurių sakymu, serbai tuo laiku sirgę "manie de pierres" — akmenų manija. Mano pirmieji išpūdziai Belgrade turi panašumo su Argentinos konsulo Lietuvai Arnaldo Barsanti pasakojimu apie jo pirmąją kelionę į Kauną.

(Būdamas pasiuntiniu Berlyne aš pasirašiau pirmąją prekybos sutartį su Argentinos pasiuntiniu Vokietijai, p. Rastelli. Tos sutarties pasirašymo proga sutarėme, kad Argentina paskirs savo konsularinį atstovą Lietuvai ir Rastelli davė man laisvę pasirinkti vieną iš Argentinos pasiuntinybės Berlyne tarnautojų. Aš pasiūliau Barsanti, kuris mielai sutiko. Gavęs savo vyriausybės oficialų pa-

skyrimą, jis pasišovė vykti iš Berlyno į Kauną automobiliu. Daviau jam visus reikalingus nurodymus, kaip nuvykti į Kauną ir kur apsisistoti. Žinoma, nurodžiau Metropolio viešbutį. Pervaziavęs Aleksoto tiltą ir Kauno senamiestį, jis pasuko į Laisvės alėją. Sustojęs ties Konrado kavine pasiteiravo, kaip pasiekti Kauno centrą ir Metropolį. Didžiai nustebęs gavęs atsakymą, kad jis jau esąs pačiame miesto centre ir jau pravažiavęs Metropolį. — "Kur aš patekau", klausė savęs. Vėliau jis labai pamėgo Kauną, vedė lietuvaitę ir išbuvo Kaune iki 1940 m. rugsėjo mėn., kai Lietuvą užėmė sovietai paliepė visiems diplomatams ir konsulams, išskyrus Vokietijos, apleisti Lietuvą. Iki savo mirties Buenos Aires, kur tebegyvena jo našlė, jis buvo nuoširdus Lietuvos draugas. Savo akimis matęs, kaip bolševikų kariniai daliniai nusiautė Lietuvą, savo liudijimą apie tai jis surašė knygoje "Frente al se").

Belgrade vargais negalais susiradau Lippingą, kuris su žmona gyveno labai menkame kambaryje, pusiau sugriuvusiame name. Jo kambarys buvo drauge ir "Įgaliotinio" biuras. Man pasidarė aišku, kad tokiose sąlygose kiek nors tinkamas valstybės atstovavimas buvo negalimas. Lippingo vienintelis pragyvenimo šaltinis buvo pinigai už jo išduodamus Lietuvos pasus ir vizas. Jis skundėsi, kad belaukdamas kreditų iš Kauno, jis pravalgęs savo žmonos kailinį palatą, vienintelį turtą, kuris jam buvo palikęs išbėgant iš Krymo. Patikrinęs Lippingo veiklą nustačiau, kad nuo Macevičiaus apsilankymo Belgrade iki mano atvykimo jis išdavė 41 pasą, iš jų vos tik 14-kai maždaug turintiems teisės tokį pasą gauti, o kiti 27 pasai buvo duoti Vrangelio armijos karininkams, visai nieko bendro su Lietuva neturėjusiems. Seniau jo vadovautoji "Taryba" buvo

išdavusi 150 sertifikatų. Pareikalavau dar likusių Serbų-Kroatų-Slovėnų karalijoj lietuvių sąrašo, kuriame iš 20 radau tik 5 lietuvius. Vienas jų, Alfonsas Deksnys, spaustuvės darbininkas, turėjo darbą ir grįžti Lietuvon dar nesiruošė. Kitiems keturiems: Karaliutei (gailestingoji sesuo), Misiurevičiui, Dambraskui ir Spūdžiui (pastarieji du buvę karo belaisviai), parašiau iš Belgrado laiškus, į kuriuos negavau atsakymo. Spėjau, juos buvus jau sugrįžus į tėvynę. Tokiai padėčiai esant, toliau laikyti įgaliotinį piliečių gražinimo reikalams nebuvo tikslo, o apie įkūrimą Belgrade pasiuntinybės ar konsulato Užsienio reikalų ministerija galėjo galvoti tik gavusi karalijos pripažinimą Lietuvos valstybės de jure. Pasinaudodamas man Užsienio reikalų ministerijos duotais įgaliojimais, sustabdžiau Lippingo veiklą Belgrade, atšaukiau jį iš įgaliotinio pareigų, paprasčiau atiduoti antspaudus ir blankus, ir, kiek radau teisinga, patenkinau jo piniginius reikalavimus. Mano išvykimo iš Belgrado dieną jis taip pat išvažiavo iš ten į Kladovą prie Bulgarijos sienos, ant Dunojaus kranto, kur ruošėsi prekiauti žuvimis. Apie "Įgaliotinio" su likdavimą notifikavau karalijos Užsienio reikalų ministerijai.

(Bus daugiau)

DESIGNERS
CHECKERS
DETAILERS
WELDING FIXTURES
SPECIAL MACHINES
AUTOMATION
FULL BENEFITS
OVERTIME
ENVENING INTERVIEW BY
APPT.
CONTACT PETE KRAYDICH
WALTONEN
ENG. SERVICE
966 LIVERNOIS
TROY, MICH. 48064
313-588-2043

(17-26)

METAL STAMPING SUPERVISOR
Aggressive self starting individual to learn the business through the eyes of a supervisor. Our candidate should possess a working knowledge of punch press operations and have 2 years supervisor experience. Salary commensurate with experience. Send work experience to Crane Edmund Corp., P. O. Box 44, Butler, Ind. 46721.

(17-19)

PUIKIAUSIUS KAILIUS



rasite tik pas vienintelį
lietuvi kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489



SUSIDEGINIMAI UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

1977 metais sausio 31 d., Raudonojoje aikštėje Maskvoj, netoli Lenino mauzoliejaus, neatpažintas "apie keturiasdešimties metų" amžiaus vyras, apsipylė benzinu ir padegė savo rūbus. Įvykio liudininkais buvo du švedų žurnalistai ir vienas turistai iš Prancūzijos. Jie sako, kad kada milicininkai ir praeiviai užgesino liepsną, susidegėlis jau buvo negyvas. Bet pagal oficialius sovietų informacijos šaltinius, tas vyras, pasikesinęs nusižudyti, apdegė nedaug — tai buvęs nesveiko proto žmogus ir jis tuoj nugabentas į psichiatrinę gydymo įstaigą.

Įvykio vieta — komunistinio pasaulio šventovė. Iš mauzoliejaus tribūnos "partijos ir vyriausybės atstovai" priima karinius paradus ir "darbo žmonių" demonstracijas gegužės pirmosios ir lapkričio septintosios progomis. Čia guli sovietinės valstybės įkūrėjo mumija — ir į mauzoliejų, kada leidžiama ten įžengti ir trumpam apsidairyti, visad yra smalsuolių, sudarančių kelių šimtų metrų laukiančiųjų eilę. Susideginimo metu mauzoliejus buvo uždarytas, bet ir tada prie mauzoliejaus durų būriavosi kelios dešimtys smalsuolių, kurie stebi garbės sargybos pasikeitimą. Ir tie smalsuliai tai turistai iš provincijos.

Kiek žinoma, susideginęs vyras nepaskelbė šūkių, kurie galėtų nušviesti jo susideginimo priežastį, kuri priverstė jį pasirinkti tokią kraštutinę savo politinio protesto formą. Todėl tenka spręsti iš analogijos, priminus susideginimų istoriją Sovietų Sąjungoje.

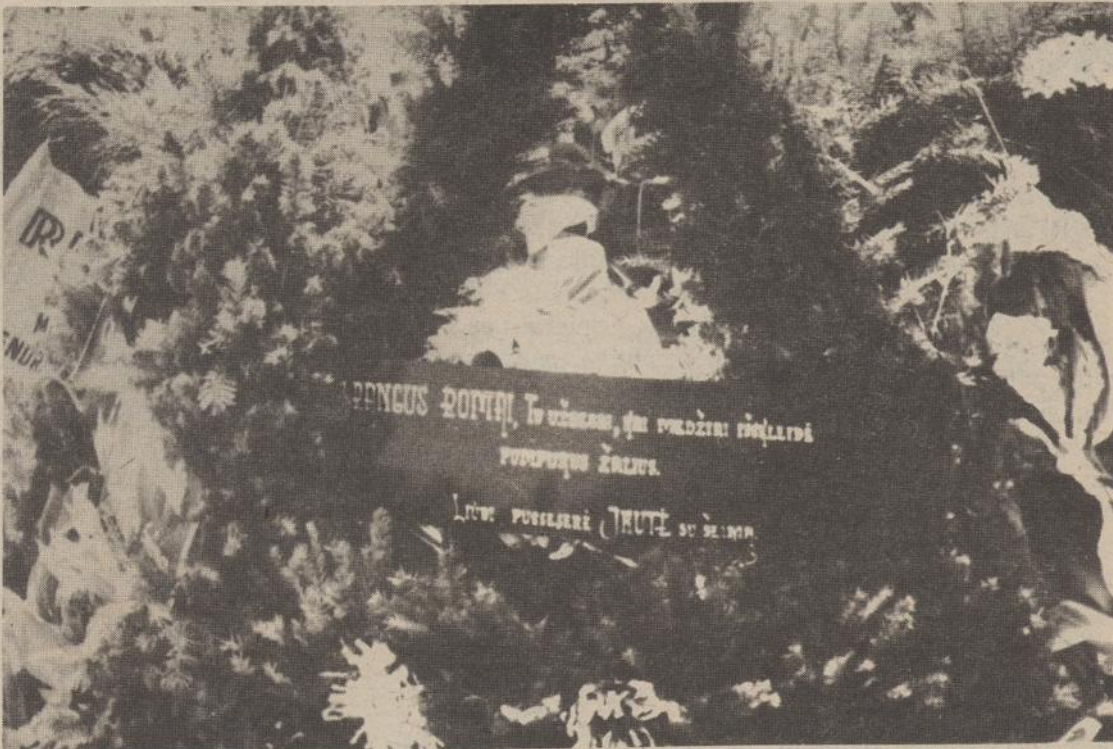
Šis incidentas įvyko itin ryškiomis aplinkybėmis — užsienio korespondentams matant. Kaip visad vietinės spaudos žmonių įvykio vietoje nebūta, o kada tokio įvykio garsas tyldomas, vietos korespondentai bendradarbiauja su valdžia ir laiko slaptumą.

Pirmasis susideginimas Sovietijoje, kuris pastebėtas ir spaudoje užfiksuotas, įvyko 1968 metais lapkričio 5 d., Kijeve. Judriausioj Kijevo gatvėj Kreščiatiko, susidegino 50 metų amžiaus mokytojas iš Dnepropetrovskio rajono, dviejų vaikų tėvas ir buvęs stalininių stovyklų kalinys, Vasilijus Emeljanovičius Makucha. Subėgusiems žmonėms begesinant liepsną, Makucha rėkė: "Tegyvuoją laisvoji Ukraina!" Susideginimas buvo mirtinas. 1970 metais vasario 3 d. Aukščiausias Ukrainos socialistinės respublikos teismas paskelbė nutarimą, kuriuo Lvovo

ekonomistas S. Bedrylo nušautas dviems metams kalėjimo už platinimą atsišaukimų apie Makuchos susideginimą.

1969 metais vasario 10 dieną prie Kijevo universiteto bandė susideginti Nikolai Aleksandrovičius Breslavski, Berdiansko mokytojas, 45 metų amžiaus, trijų vaikų tėvas, kaip ir Makucha, buvęs Stalino lagerių kalinys. Iškabinęs protesto prieš priverstiną rusinimą skelbimus, Breslavski bandė susideginti, bet tuč tuojau buvo suimtas, patalpintas į tardymo izoliatorių, kuris yra KGB institucijoj. 1969 metais gegužės 28 d. Breslavski buvo teisiamas, kaltinant jį Ukrainos baudžiamojo statuto 62-ju paragrafu ("antisovietinė agitacija ir propaganda") ir nusmerktas kelti pustrėčių metų griežto režimo lageryje.

Breslovskio byla tam tikru atveju įdomi, nes tai



Ant Romo Kalantos kapo buvo sudėta daug vainikų. Tarp jų vienas: "Brangus Romai, Tu užgesai, kai medžiai išskleidė pumpurus žalius. Liūdi pusseserė Irutė su šeima".

vienintelis atvejis, kada sovietinis susidegėlis oficialiai nebuvo apšauktas psichiniai nesveiku. Vienok ir šiame įvykyje, per "aiškinamuosius pokalbius" slinko "pamišimo" motyvas. Kometai dienų praėjus pas universiteto studentus atvyko aukštas sovietinis pareigūnas Šulzenko ir pareiškė:

"Kažin koks pamišėlis susigalvojo susipleškinti prie Kijevo universiteto".

1969 metais balandžio 13 d., Rygoj, Laisvės aikštėj bandė susideginti dvidešimties metų amžiaus matematikas-aspirantas Ilija Rips. Jis išskleidė plakata "Protestuojau prieš čekoslovakijos okupaciją". Jis padegė savo rūbus, prieš tai sumirkęs juos benzinu. Greta stovėję jūreiviai puolė ant pasidegėlio. Liepsnos buvo užgesintos, o Rips žiauriai sumuštas. Jis buvo kaltinamas pagal Latvijos SSR baudžiamojo statuto 65 paragrafą ("priešsovietinė agitacija ir propaganda"). Ekspertizė pripažino jį psichiniai nesveiku ir nusiuntė į psichiatrinę ligoninę.

1969 metais, rugsėjo pabaigoje, Leningrade, prie Lenino paminklo šalia Suomijos geležinkelio stoties, susidegino nežinomas vyras, kurio pavardės niekad nesužinota.

1970 metais sausio 22 dieną prie Lenino paminklo, esančio prie Smolno instituto, kur buvo 1917 metais revoliucinio sukilimo štabas, pasidegė jaunas Kalinino vardo fabriko darbininkas Genadijus Trifonovas. Kaip paskelbė "Bėgamųjų Įvykių Kronika", pasideginimo priežastis — sunkios materialinės sąlygos. Gydytojams pavyko išgelbėti Trifonovo gyvybę, bet jo vėlesnis likimas nežinomas.

1972 metais gegužės 14 dieną Lietuvos SSSR, Kaune, miesto sode, greta muzikinio teatro, po plakatu "Laisvė Lietuvai", susidegino 19 metų amžiaus vidurinės mokyklos abiturientas, mokytojo sūnus, Romas Kalanta. Jaunuolis mirė kelias valandas vėliau, neatgavęs sąmonės. Kalantos laidotuvis, 18-19 gegužės pavorito audringa demonstracija.

1972 m. spalio 5 d., "Sovietskaja Litva" laikraštyje buvo paskelbtas P. Jankausko ir L. Marcinkevičiaus straipsnis "Tvarkos

ardytojai nubausti", kuriame buvo rašoma apie teisumą, teisiusį 8 lietuvius, nusmerktus nuo vienerių iki trijų metų laisvės atėmimu už "riausės Kaune gegužės 18".

1976 m. gegužės 14 dieną, per Romo Kalantos susideginimo metines, Klaipėdoje pasirodė plakatai ant namų sienų, reikalaują laisvės Lietuvai. Po šūkių buvo padėtas parašas: "Kalanta".

1972 m. gegužės 29 d., Varėnos turgaus aikštėje pasidegė sau drabužius 23-jų metų darbininkas Stonis. Prieš tai Stonis ir trys jo draugai iškėlė aikštėje lietuvių tautinę vėliavą: Stonio draugai tuoj pat buvo suimti, o jam pavyko pasprukti. Stonis mirė birželio 10 d. kariškoje ligoninėje. Per jo laidotuves, kurie buvo milicijos ir KGB prižiūrimi, visi keliai į Varėną buvo uždaryti.

1972 metais birželio 3 d., vienoje Kauno gatvėje susidegino 60 metų amžiaus darbininkas Andriuskevičius. Sekančią dieną jis mirė kariškoje ligoninėje ir milicijos palaidotas nežinomoje vietoje.

1972 m. birželio 10 d., Kapsuko gatvėje pasidegė 62-jų metų darbininkas Zaličkauskas. Jį sučiupo ir nugalbėno į karišką ligoninę.

Apytikriai, 1975 pabaigoj, 1976 metų pradžioj, bandė susideginti Vladimiro kalėjimo kalinys Vladimiras Spiridonovas. Liepsną pavyko užgesinti, Spiridonovą įmetė į karcerį, o už poros dienų perkėlė į ligoninę. (jv)

WANTED JOURNEYMEN
PATTERN MAKERS, MODEL
MAKERS, MACHINISTS, METALS,
WOOD, PLASTIC.
Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance. Top
pay, benefits, heavy overtime.
MERCURY PRESENTATIONS
INC.
2001 KARBACH
HOUSTON, TEXAS 77092
713-681-3255 (16-19)

NURSE—LPN. Nursing home for
retarded children requires LPN on
3-11 shift. Alternate weekends free.
Top salary and benefits. Lansdale
area. Call 215-699-3549 for inter-
view appt. between 11 a.m. and 5
p.m. (17-25)

1977 EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO

VIENOS SAVAITĖS:

BALANDŽIO 6 — užpildyta.	
BALANDŽIO 27 — užpildyta.	
GEGUŽĖS 2 — Maskva 1, Vilnius 5,	
Maskva 1 naktis	\$842.00
GEGUŽĖS 7 — Maskva 1, Vilnius 5,	
Maskva 1 naktis	\$842.00
GEGUŽĖS 12 — užpildyta.	
RUGSĖJO 21 — Leningradas 1, Vilnius 5,	
Maskva 1 naktis	\$838.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

GEGUŽĖS 18 — Leningradas 1, Vilnius 5, Maskva 1	
naktis; iš Vienos 7 dienoms privačių ekskursinių	
autobusu su nakvynėmis Muenchene,	
Heidelberge, laivu Reino upe, Koelne	
ir Amsterdame	\$1125.00
GEGUŽĖS 25 — Leningradas 1, Ryga 4, Vilnius 5,	
Maskva 2, Helsinki 1 naktis	\$1045.00
BIRŽELIO 15 — Leningradas 1, Vilnius 5, Ryga 4,	
Maskva 2, Helsinki 1 naktis	\$1158.00

SWISSAIR TIESIOGINIU LĖKTUVU IŠ CHICAGOS
per Bostoną kaina\$1316.00
išvyksta: BIRŽELIO 29, LIEPOS 13,
LIEPOS 27 ir RUGPIŪČIO 10
Maskva 1, Vilnius 5, Ryga 3,
Leningradas 2, Maskva 2 naktys
prie šių grupių prisijungiant iš
BOSTONO ar NEW YORKO kaina.....\$1195.00

RUGSĖJO 7 — Leningradas 1, Ryga 4, Vilnius 5,	
Maskva 2, Helsinki 1 naktis	\$1158.00
Gruodžio 21 — Leningradas 1, Vilnius 5, Ryga 3,	
Maskva 2, Helsinki 1 naktis	\$999.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ
MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

Darbo valandos: Kasdien nuo 9-5, penktadieniais nuo 9-7.
Šeštadieniais uždaryta.

PRICES ARE NEW, based on double occupancy and are subject to
changes and/or Government approval.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

LEONAS BALTRŪNAS — DIDYSIS LIETUVOS SPORTININKAS

— Matai, Antanai, tu jau kelis kartus apskriejai pasaulį, pamatei senus draugus, prietelius, pasidžiaugei kelionėmis. Man tik dabar užėjo tokia aistra, — sako mūsų sporto didysis veteranas Leonas Baltrūnas, — todėl su žmona gegužės 22 dieną išskrendame pasisvečiuoti, atgaivinti senas pažintis. Amerikoje ir Kanadoje jų yra labai daug, todėl tikiuosi kuo daugiau sutikti savo senų draugų ir prietelių iš mūsų sportinio ir dainos gyvenimo, ypatinčiai čiuurlioniečių, su kuriais mane irgi rišo tamprūs ryšiai. Būsime San Francisco, Chicagoje, Toront, Clevelande, Floridoje, New York, Londone ir vėliau Europoje, kol ir vėl sugrįšime į savo laikinąją tėvynę — kengūrų žemę.

Lietuvos ir išeivijos sportiniame gyvenime Leono Baltrūno vardas yra tiesiog legendarinis. Jis mūsų Laisvosios Lietuvos dvigubas Europos krepšinio čempionas, jis mokytojas, auklėtojas, sportinio jaunimo idealas, jis Čiuurlionio Ansamblio administratorius, jų žydėjimo laikais Vokietijoje, jis Australijos lietuviško sporto steigėjas, geriausio mūsų choro Melbourne Dainos Sambūrio administratorius, Dainų švenčių organizatorius ir kt. Tai žmogus, pilnas sportinės ir gyvenimo veikloje nepritrūkstančios energijos, kurio dėka, šiandien ir Australijoje taip gražiai veikia sportinis gyvenimas ir mūsų gražias dainas plačiai žino australai ir užsieniečiai.

Gimęs Rygoje, lietuvių tėvų šeimoje, kartu su dviem seserimis, kurių viena gyvena Floridoje, buvo tėvų auginami gilioje lietuviškoje dvasioje. Baigęs Rygos lietuviškąją pradžios mokyklą ir vėliau lietuviškąją gimnaziją, 1934 metais įstojo Pirmojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos Karo Mokyklą Kaune, kurią baigė 10-joje aspirantų laidoje. Nuo mažens būdamas, kaip pats Leonas sako, pramuštalvis sportininkas, Rygoje aktyviai dalyvavo skautų ir lietuvių sporto klubo "Vyties" veikloje. Baigęs Karo Mokyklą, jis įstojo į Aukštuosius Kūno Kultūros Kursus Kaune, kuriuos baigia 1937 metais ir yra paskiriamas švietimo Ministerijos į Aukštesniąją Technikos Mokyklą Kaune, dėstyti kūno kultūrą ir karinį parengimą.

Dar būdamas kursuose, jis susipažįsta su dr. Savicku, kuris buvo tuo laiku atvažiavęs aplankyti savo

tėvų kraštą ir buvo pakviestas dėstyti krepšinio meną kurso studentams. Nuo čia ir prasidėjo L. Baltrūno krepšinio karjera, nes greitai jis buvo pakviestas į Lietuvos krepšinio rinktinę ruošti 1937-ųjų metų Europos Krepšinio Pirmenybėms. Į šias pirmenybes iš Amerikos buvo iškviesti Amerikos lietuviai Feliksas Kriaučiūnas ir Pranas Talzūnas. Kiekvieną dieną, kiekvieną vakarą — treniruotės, rungtynės, teisėjavimas, dėstymas įvairiuose fizinio lavinimosi kursuose ir be to su nemažesniu užsiėgimu, dalyvavimas tarpklubinėse ir tarptautinėse krepšinio varžybose, kaip prisimena Leonas:

— Taip užbūrė mane, kad užmiršau apie viską kita ir galvojau, kad tik sportui gyvenu. Taip sulaukėme ir didžiųjų Europos Krepšinio Pirmenybių Rygoje, į kurias vykome su giliai paslėpta viltimi ir su didžiausiu noru atkeršyti visam pasauliui, nes tuo laiku niekas neskaitė, kad Lietuva gali būti bent kam pavojinga šiose Europos pirmenybėse. Saldūs buvo mums ilgai įdėto darbo vaisiai, nes be pralaimėjimo, įrodėme pasauliui, kad su lietuviiais, vis dėl to, reikia skaičiuoti. Po to manėme, kad ant laurų galėsime ilsėtis ir ilsėtis. Pasirodo buvo kitaip. Nuo šio momento patyrėme, kad dar daugiau įsipareigojimo užsikrovėme sau, nes turėjome važinėti po visą Lietuvą, demonstruoti aukštą krepšinio žaidimą, dėstyti įvairiuose kursuose ir paruošti šimtus naujų trenerių ir žaidėjų, nes krepšinis pasidarė populiariausias žaidimas Lietuvoje.

Neužilgo L. Baltrūnas tapo Lietuvos Kamuolio žaidimo Sąjungos krepšinio ir tinklinio sekcijų vadovu ir šių sporto šakų Teisėjų Federacijos pirmininku. Jis buvo vienas iš pirmųjų lietuvių, tapęs tarptautiniu krepšinio teisėju.

Ir vėl nenutrūkstamos treniruotės, rungtynės, posėdžiai, kursai ir atrodė jam, kad savaitėje yra per mažai dienų.

Gavus labai nuoširdų Amerikos lietuvių kvietimą, buvo atrinkti 15-ka sportininkų, kelionei į Ameriką, kur jie turėjo apkeliauti didžiulias Amerikos lietuvių kolonijas ir ten sužaisti su vietiniais lietuvių klubais. Šioje rinktinėje dalyvavo ir L. Baltrūnas. New Yorkas, Washingtonas, Baltimoras, Pittsburghas, Clevelandas, Detroitas, Chicago ir dar kelios vietovės mūsų didžiajam sportininkui amžiais liiko atmintinos, nes ten jie



Žymusis krepšinininkas L. Baltrūnas.

P. Petručio nuotr.

buvo pirmieji rinktiniai Lietuvos sportininkai, atvykę bendrauti su ten gimusiais jaunuoliais lietuviiais. Kaip po gražaus sapno grįžę atgal į tėvynę, jie pradėjo ir vėl treniruotis, rungtyniauti tarptautinėse arenose ir rengtis 1939-ųjų metų Europos Pirmenybėms. Šios pirmenybės Kaune buvo didžiausias sportinis parengimas Lietuvos sportiniame gyvenime. Čia ir vėl Lietuvos rinktinė, žaidžiant ir L. Baltrūnui, antrą kartą laimėjo Europos Pirmenybes ir pasauliui įrodė lietuvių pajėgumą krepšinyje.

Paskutinėmis laisvosios Lietuvos dienomis, L. Baltrūnas Kaune suorganizuoją dešimties Lietuvos pajėgiausių krepšinio komandų turnyrą, kurį pavadino "Krepšinio Dešimtukai". Visas Kaunas gyveno krepšinio ženkle, nes buvo suvažiavę geriausios komandos iš Telšių, Šiaulių, Biržų, Marijampolės, Panevėžio ir kitų vietovių. Likusios komandos buvo iš Kauno ir tokiu būdu prarastos pirmosios neoficialios Lietuvos komandų krepšinio varžybos, kurias laimėjo naujai L. Baltrūno sudaryta Kauno Teniso Klubas komanda. Greitai po to teko visam Lietuvos krepšinio gyvenimui persiorganizuoti, nes atsirado Dynamo, Spartako, Lokomotyvo ir kt. komandos. Neužilgo Lietuvos vyrų ir moterų krepšinio rinktinės buvo pakviestos į Leningrade vykusį geriausių 10-ties Sov. Sąjungos krepšinio komandų turnyrą, kuriam L. Baltrūnas paruošė ir buvo treneris vyrų ir moterų rinktinė. Prasidėjus II-ajam Pas. karui, vėl tapo sukrėstas Lietuvos sportinis gyvenimas. Teko naujai susiorganizuoti ir labai sunkiose sąlygose tęsti treniruotes, rungtynes ir sportines išskylas. Neilgai truko karo meto sportinis gyvenimas, nes pradėjus vokiečiams trauktis, suiro orga-

nizuota veikla ir prasidėjo labai nemaloni emigracija į vakarus. 1944 metais L. Baltrūnas Berlyne sutinka visą eilę lietuvių žinomųjų krepšinininkų, kurių dalį prikalba žaisti vokiečių krepšinio pirmenybėse. Tokiu būdu, žaisdami už vokiečių SGOP, lietuviai Berlyne laimėjo 1944-ųjų metų Vokietijos krepšinio pirmenybes, finale laimėdami prieš Danzigo vokiečių rinktinę, kurios kapitonu buvo Kauno vokiečių šode.

Pasibaigus karui, prasidėjo visiems taip gerai prisimintini DP laikai. Būdamas eilę metų Čiuurlionio Ansamblio administratoriumi, L. Baltrūnas įsteigia Ansamblio Sporto Klubą ir, gyvendami prancūzų zonoje, dalyvauja įvairiose UNRROS ir YMCA sporto varžybose Čiuurlionio vardu. Jie buvo laimėję prancūzų zonos krepšinio, tinklinio ir lengvosios atletikos varžybas. Labai didelį nustebimą ir šurpirą čiuurlioniečiai padarė Freiburgo ir Baden-Baden miestuose, kai jie du kartus nugalėjo Prancūzijos krepšinio rinktinę, kuri Londono olimpiadoje buvo laimėjusi antrąją vietą. Šiose rungtynėse čiuurlioniečiams padėjo iš amerikiečių zonos atvykę krepšinininkai broliai Norkai. Apie šį čiuurlioniečių laimėjimą labai plačiai rašė prancūzų spauda. Vėliau, Augsburgėje įvykusiose Pabaltijos krepšinio pirmenybėse, L. Baltrūnas žaidė už lietuvių rinktinę, kuri po ypatingai gražios ir įtemptos kovos prieš brolius latvius, šias pirmenybes laimėjo.

Prasidėjus didžiajai emigracijai, L. Baltrūnas gavo visus įgaliavimus iš tuo laiku buvusio Vyriausio Lietuvos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komiteto pirmininko Valdo Adamkavičiaus, įsikūrus Australijoje, pradėti kurti čia lietuvišką sportinę veiklą, ką jis sąžiningai išpildė. Jo pastangomis buvo įsteigtas pirmasis

lietuvių sporto klubas "Varpas" Melbourne. Vėliau, jo raginimais, įsisteigė ir kiti didieji klubai Adelaidėje ir Sydnėje, kai jo iniciatyva buvo prarasta ir I-ji lietuvių sporto šventė, kurių iki šiol jau buvo 27-rios. Plečiantis sportinei veiklai, jis įsteigia Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjungą, ALFAS, kurios pirmuoju pirmininku jis pats buvo.

1949 metais jis yra pakviestas treniruoti Viktorijos valstijos krepšinio rinktinę, kurią treniravo keturius metus ir tame laikotarpyje, jo treniruojama rinktinė buvo Australijos meistris, nepralaimėjusi nei vienu rungtynių. Jis taip pat treniravo ir vadovavo Australijos krepšinio rinktinėi, kai jie žaidė prieš amerikiečių Tolimųjų Rytų krepšinio meistrį ir Amerikos Harlem Globe Trotters komandą.

Vėlesniame savo gyvenime L. Baltrūnas iš krepšinio perėjo į tinklinį. Pradžioje jis žaidė su "Varpu", kai vėliau jis buvo pakviestas vadovauti Viktorijos Tinklinio Sąjungai. Tinklinį jis labai išpopuliarino visoje Viktorijoje ir buvo ilgametis šios sąjungos vadovas, iš kur pasitraukus, jis buvo išrinktas pirmuoju Garbės Nariu iki gyvos galvos.

Šiuo metu jau 17-ka metų mūsų sporto veteranas dėsto sportą, fizinių apklėjamą ir sveikatą Aukštesnėje Technikos Mokykloje Melbourne ir yra Fizinio Auklėjimo ir Sporto katedros vedėjas, paruošdamas programas ir savo žinioje turėdamas kitus šios srities mokytojus. Jo mokykla yra laikoma pavyzdine fizinio auklėjimo ir sporto srityje ir kiekvienais metais universitetų studentai yra atsiunčiami čia atlikti savąją praktiką. Fizinio auklėjimo teoriją jis dėsto Melbourne, Latrob ir Monash universitetuose ir keliose mokytojų seminarijose.

Australijos lietuviai, ypač sportininkai niekuomet neužmirš mūsų legendarinio Leono Baltrūno vardo, kurio pasėtoji lietuviška sportinė sėkla Australijoje taip gražiai prigijo ir išbujojo į didelį gražų medį. Gražūs yra baigiamieji L. Baltrūno žodžiai:

— Nieko nėra amžina. Išugdžius gražią jaunąją kartą, kuri pribrendo vadovauti lietuviškam sportiniam judėjimui Australijoje, pasitraukiau ir iš visos širdies džiaugiuos ir didžiuojuos, matydamas taip gražiai pravedamas mūsų sporto šventes, kurios įrodo, kad per sportą ir fizinių auklėjimą, sugebame suglausti mūsų lietuviškąją jaunimą ir išlaikyti jį tautiniai gyvu.

Jaunimas ruošiasi milžiniškai demonstracijai

Š. m. balandžio 16 d. Detroito Dievo Apvaizdos parapijos lietuvių kultūros centre įvyko Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos šaukiamas pasitarimas demonstracijos Washingtone reikalu. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga paprašė Amerikos Lietuvių Tarybą, JAV Lietuvių Bendruomenę, Kanados Lietuvių Bendruomenę, Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, JAV lietuvių jaunimo sąjungą, Kanados lietuvių jaunimo sąjungą ir Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą atsiųsti savo atstovus. Vlikas buvo vienintelis iš tų kvieštų organizacijų, kuris nebuvo atstovautas. Pasitarime dalyvavo sekantys asmenys: Ofelija Baršketytė (ALTA), Birutė Zdanytė (JAV LB), Jurgis Valaitis (Kanados LB ir Kanados lietuvių jaunimo sąjunga), Jonas Urbanas (PLB), Gabija Juozapavičiūtė (PLJS), Paulius Bernotas (JAV LJS), Viktoras Nakas (PLJS) ir Algis Zaprackas (PLJS) patarėjas).

Pasitarimų dalyviai padarė visą eilę svarbių sprendimų ir visos atstovaujamos organizacijos davė savo principinį sutikimą demonstraciją ruošti. (Sekančią dieną, balandžio 17, Vliko vicepirmininkas Jurgis Valaitis telefonu pranešė, jog ir Vlikas, nors pasitarime nedalyvavęs, savo principinį pritarimą duoda). Pasitarimo dalyviai nusprendė, jog demonstracijos tikslai yra du:

1) pasauliui parodyti, kad Helsinkio konferencijos Baigiamasis aktas yra Sovietų Sąjungos nuolatos pažeidžiamas Pabaltijy ir

2) išnaudoti Belgrado konferencijos politinį momentą, atkreipiant pasaulio dėmesį į tai, kad ne tik Helsinkio sutartis yra Pabaltijyje pažeidžiama, bet taip

pat, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra okupuoti kraštai, turį teisę į savivaldą.

Pasitarimo dalyviai nutarė, jog demonstracija įvyks 24 d. (ar rugsėjo 17 d., jeigu pirmajai datai nebūtų galima gauti leidimo). Rugsėjo 24 d. pasirinkta dėl trijų priežasčių. Pirmą, pagal pačių kongreso narių pateiktas žinias, Belgrado konferencijos pasitarimai įvyks tik rugsėjo mėnesį. Norint išnaudoti Belgrado konferencijos politinį momentą, demonstracija rugsėjo mėnesį būtų geriausias laikas. Antra, Leonidas Brežnevas rudenį žada būti Washingtone. Trečia, rugsėjo viduryje visi bus grįžę iš atostogų, o jaunimo mokslo metai tik prasidėję, tad demonstracijos dalyvių mokslas mažai nukentės.

Pasitarimo dalyviai nutarė, jog demonstracija įvyks prie Washingtono Lincoln Memorial paminklo. Lincolnas simbolis, kaip pavergtųjų išlaisvintojo, yra ypač svarbus šiai demonstracijai. Be to, Lincoln Memorial turi stogą, po kuriuo būtų galima slėptis jei lytų. Taip pat, prie to pastato nėra per daug erdvės kaip prie Washingtono paminklo, kur net 10 tūkstančių žmonių gali išsisklaidyti ir dingti gamtos platybėje.

Demonstracijos pavadinimas bus Baltic Human Rights Rally arba Pabaltiečių žygis už žmogaus Teises. Žygyje dalyvaus Kanadoje bei Amerikoje gyvenantys lietuviai, latviai bei estai. Laukiama 1000 lietuvių (500 iš Rytų ir 500 iš Vidurvakarų) ir 1000 estų bei latvių. Taigi, iš vis 2000 žmonių. Kviečiamų kalbėtojų ar garbės svečių sąrašas yra numatyta prez. J. Carter, Senatoriai Case, Percy, Jackson, Javits ir Griffin, Kongresmanai Fenwick, Derwinski ir Blanche, rašytojai A. Solženicynas ir T. Venclova.

chard, rašytojai A. Solženicynas ir T. Venclova.

Pasitarime buvo nuspręsta, jog demonstracijos sąmata turėtų būti 5000 dol. Demonstracijai surinktų pinigų likutis, jei toks būtų, skiriamas Lietuvos pasiuntinybės Washingtone remontavimui.

Nuspręsta steigti du žygio komitetus. Vienas būtų egzekutyvinis komitetas, į kurį įeity po vieną iš kiekvienos aukščiau suminėtos organizacijos valdybos narį. Antras būtų finansų telkimo komitetas. Nuspręsta pakviesti Lietuvos Vyčių organizaciją, kad ji būtų devinta egzekutyvinio komiteto pilnateisė narė.

Aišku, visi pasitarime padaryti sprendimai turi būti aštuonių atstovaujamy organizacijų patvirtinti jų valdybų posėdžiuose. Sekan-



Momentas iš Raimundo ir Gražinos Kudukių sūnaus Raimundo, Jr. krikštynų, kurios įvyko š. m. balandžio 19 d. New Yorke, Šv. Patriko katedroje. Krikšto tėvu buvo Nelson A. Rockefeller, buvęs JAV viceprezidentas. Krikšto motina buvo clevelandietė Aldona Zorskienė. Iškilnėse dalyvavo Kudukių šeimos nariai, bei eilė bičiulių. Nuotraukoje iš kairės: kun. Balys Ivanauskas, kuris su Clevelando Diocezijos prelatu A. James Quinn koncelabravo krikštynose, Raimundas Kudukis, Nelson A. Rockefeller, Aldona Zorskienė, Raimundėlis ir Gražina Kudukienė. Po krikštynų sekė priėmimas viešbutyje, kur svečiai iš Clevelando, New Yorke, Bostono ir Philadelphijos pasisvečiavo ir pasidžiaugė Raimundėlio krikšto diena. Buvęs viceprezidentas Rockefeller Raimundą Kudukį pažįsta jau eilę metų ir jie yra išvystę artimą draugystę.

DESIGNERS

We are looking for experienced designers or detailers mechanical, electrical, hydraulic and pneumatic. Top wages and benefits including cost of living and pension plan. Send resume to:

WILSON MACHINE
DIV. OF WILSON ENGINEERING
1010 N. Niagara, P. O. Box 2049
Saginaw, Mich. 48605
(517) 799-4241, Ext. 44
An Equal Opportunity Employer M/F
(12-18)

OWNER OPERATORS WANTED

with late model tractors to pull 45 ft. trailers, for special commodity carriers. Year round work, long term lease, weekly pay and excellent company benefits.

800-558-3900

(12-18)

OWNER OPERATOR & BROKERS

Pull co. van; permanent lease; full union benefits; all permit and taxes paid; tandem cabover sleeper equipment required and must meet legal length with 45' trailers; need immediately. Call B & L Motor Freight 1-614-349-7715.

(12-21)

TRUCK-TRACTORS

Put your tractor under lease to a 48-State long haul carrier who furnishes permits, tolls & PD, PL & Cargo insurance. We pay total mileage, loaded & emptying and are busy year round. We need single axle & short wheel base tandems. Call Today, INCORPORATED CARRIERS, LTD. 214-259-2628.

(14-18)

TOOL AND DIE JOURNEYMEN

Positions available at sheet metal stamping manufacturing. Must have a valid journeymans card. Good wages, benefits and steady employment.

APPLY IN PERSON AT:
BINGHAM STAMPING
5511 TELEGRAPH RD.,
TOLEDO, OHIO 43612
Tuesdays & Thursdays from
9 am to 11 am and 2 pm. to 4 pm
An Equal Opportunity Employer
(13-18)

OWNER OPERATORS AND

FLEET OPERATORS

With tandem-sleepers and good drivers needed at Manistee, Mich. Operation covers Ohio, Indiana, and Illinois, and return to Michigan. Call collect: GILLILAND TRANSFER CO., FREMONT, MICH. 616-924-0110.

(12-21)

OWNER OPERATORS

HOME TRANSPORTATION CO.

A national heavy hauler has immediate need for 1971 or later 3 Axle Diesel Tractors. Good pay. Loaded or empty. Husband and wife team welcome. You are paid after each load. We pay for all permits and base tag. Call (800) 241-5771 or (800) 282-9018.

(9-18)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
AUTOMATIC SCREW MACHINE
OPERATORS & SET UP MEN
Experienced on National Acnes. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Days, 50 to 55 hour week.
Excellent pay, fringes and working conditions.
Call 313-426-4637

**DEXTER AUTOMATIC PRODUCTS
COMPANY**
3045 Broad St.
Dexter, Mich. 48130
(9-29)

OPERATORS

Experienced Merrow and single needle. Permanent high paying jobs.

KNITTERS

Experienced. Circular and flat. Permanent high paying jobs. Full union benefits. Plant located in all parts or the city.
215-561-2990
(15-17)

WANTED

Owner Operators of Semi-Dump Trucks & Trailers To Haul Into Kentucky, W. Va., Ohio & Michigan. Quick Payment. For further information, call JACK GRAY TRANSPORT INC.,

419-241-9119

(14-18)

TOOL AND DIE MAKER

We are an established Cleveland company looking for an aggressive, self motivated person qualified to manage the tool and dies dept., exp. in all aspects of tool and die making, and with some knowledge of machine maintenance and general plant operations. Excellent benefits including overtime, holidays, vacations and hospitalization. Salary open, based on ability and exp. Call for appt. Mr. D. BARTLETT, 216-771-6994.

DIE-CUT PRODUCTS CO.

1801 East 30th Street
Cleveland, Ohio 44114
(12-18)



Prologo scena iš Gounod operos "Romeo ir Julija", kuri buvo pastatyta Lietuvių Operos Chicagoje šiais metais kovo 26, 27 ir balandžio 3 dienomis.

V. Jasinevičiaus nuotr.



laiškai Dirvai

LIEŽUVIO NIEŽĖJIMO LIGA

Didžiosios savaitės proga Draugo vedamajame, balandžio 7 d. numeryje, A.B. aprašė prieš du tūkstančius metų buvusias fariziejų ambicijas ir priminė, kad tokių fariziejų ypač visuomeninėj veikloj netrūksta ir dabar net mūsų lietuvių tarpe.

'Fariziejai galvojo, kad tik jie vieni gali didžiulotis, o visi kiti turi jiems paklusti, juos gerbti, tiesiog gėrėtis jų išmintimi. Kristus ne kartą sudraudė jų puikybę, ir to dėl šie stengėsi suniekinėti jo mokslą, o kai nepavyko, panoro juo visai atsikratyti.' Toliau rašoma:

'Mūsų spauda mirgėte mirga visokių ginčų aprašymais kurie nieko daugiau neįrodo, o tik autorius fariziejišką ambiciją - savęs visai neužpelnę aukštinimą, o kitų neteisingą niekinimą ... kitas, išgirdęs koki nors žodį ar posakį, ir jų nesupratęs, pradeda prieš tą žmogų kovoti jį apkalbėti, šmeižti ir niekinti. Atrodo, kad kai kurie serga kažkokia liežuvio niežėjimo liga, kaž kokių kovos užsigeidimu. Jei neturi priešų, tai juos savo fariziejiška fantazija pasigamina.'

Teikia sutikti, kad šioji charakteristika atitinka mūsų šiuolaikinę gyvenimo tikrovę, bet kur gi toji fariziejiška dvasia reiškiasi mūsų tarpe? Tik pažvelkime į pasakytinius įvykius, ar mes nepradedame eiti komunistiniu metodu, kurie anksčiau laisvojo pasaulio puolami - gynėsi ir teisinis, o dabar - slėpdami savo daromus nusikaltimus užgrobtuose kraštuose - pradėjo primesti laisviems kraštams. Ir mes anksčiau bendromis jėgomis puolėme Lietuvos okupantą už daromą prispaudą mūsų

tėvynėje, bandėme jų nusikaltimus skelbti pasauliui. Dabar, vieni priešą giriame, savuosius - ypač vadovaujančius asmenis ar gabetesnes jėgas - puolame, niekinam, visus ginklus atsukam ne prieš pusę, bet su priešu aktyvesnių kovotojų sunaikinimui.

Nesenai rinkoje pasirodė 'Gyvosios lietuviybės griovėjai' 20 psl. leidinėlis, be autorio, be leidėjų pavardžių. Tai rodo, kad šis leidinėlis skirtas ne lietuviybės statymui, bet griovimui. Surašytas 'kankinių sąrašas, iš kurio galima spręsti ir tikruosius leidėjus ir įsitikinti, kad jie nėra jokie kankiniai, o greičiau patys kitų kankintojai, daugeliu atveju puolantieji nekaltas numatytas aukas, stovinčias jiems skersai kelio kovoje su prisitaikymu Lietuvos pavergėjui.

Skaitėme ir apie VLIK0 ir PLJS-gos New Yorke vykusių simpoziumą, kurio didžiausias tikslas buvo jaunimo kelių organizavimas į okupanto kviečiamus Vilniuje kursus. VLIK0 ELTA bal. 12 d. numery parašė: 'Todėl ypač gaila, kad diskusijose nedalyvavo nei Algis Spe-rauskas nei Regina Žymantaitė. Kaip žinome, šie abu VLIK0 specialios komisijos nariai spaudoje Vilniaus kursus pasmerkė. O aš manau, kad jiems būtų buvę naudinga pasiklausyti ir bandyti atremti svarius ir giliu patriotizmu pagrįstus kontraargumentus...' (M. Drugos simpoziumo aprašymas).

Koks tikslas jiems buvo dalyvauti, kad ELTA dar prieš jaunimo simpoziumą VLIK0 Taryboje padarytų jų pranešimų, taip pat pasižymėjusių giliu patriotizmu

ir pagrįstais motyvais, ne tik neatspausdino santraukų bet net nesiteikė paminėti, kad iš viso tokie pranešimai buvo. Todėl gal jie ir buvo atiduoti spaudai. Ir tenka pažymėti, susilaukė labai daug palankaus pritarimo skaitytojų tarpe.

Bet va, balandžio 16 d. Draugas apie tai vedamajame taip rašo: 'Verti didelio dėmesio aiškūs ir konkretūs jaunosios kartos atstovų pasisakymai vadinamų lietuvių kalbos kursų Vilniuje atžvilgiu (R. Žymantaitė, A. Spe-rauskas). Bet šis klausimas ir turi aiškių sprendimų susilaukti tik tokiuose uždaruose studijiniuose rateliuose.'

Savaime aišku, yra klausimų svarstyti tik uždaruose rateliuose, bet šituo atveju, jei svarstybų rengėjai viešai skelbė pasisakymus už tokių kursų lankymą, tad koks tikslas nuo lietuvių visuomenės slėpti ir priešingą nuomonę. Ar čia neatrodo tik vienos krypties kelio rodyklė?

Nestebėtina, kad eiliniai žmonės, nesulaukdami iš aukštųjų, nepriklausomą Lietuvą reprezentuojančių institucijų jautriais išėvija liečiančiais klausimais pasisakymų, pasimeta kuriuo keliu eiti ir kur vaikus siųsti norint geresniais lietuvišiais išauklėti. Kokios reikšmės turi visų organizacijų spaudoje šauksmas vienybės, jeigu ji darosi tik fariziejiška vienybė. Tokią vienybę prieš 90 metų Eglė Šliūpienė pavadino: 'Kad tai pamatytų mūsų Vytautas garsus, kaulus išbarstytų. Broliai lietuvinkai, tai nėra vienybė - prietinka geriausiai jai vardas 'Durnybė'. (Margutis, 1961 5 nr.)

(ka)

DĖL "NUOMONIŲ SKIRTUMO"

"Saliotis" yra nevisai tiksliai mano straipsnį "Lietuvos paskutinė politika" ("Laisvoji Lietuva" 1977 m. Nr. 4) supratęs. Pagal jį išeitų, kad aš rašiau šitaip:

"...nieko nelaukiant Lietuvos kariuomenė turėjo žygiuoti atsiimti Vilnių su priklausančiomis prie jos sritimis, o taip pat reikėjo išnaudoti progą ir užimti Prūsų Lietuvą — Mažąją Lietuvą" (citata iš "Dirvos" 1977 m. Nr. 13).

— Aš visai taip nerašiau! Gerb. Saliotis čia sumaišo ir laiką ir vietas...

— Rašiau, kad remiantis vokiečių politine parama, reikėjo atsiimti Vilnių ir visą Vilniaus kraštą (atėjus

laikui!) ir su Sovietų politine parama — Seinų kraštą iki Juodosios Ančios upės!

Tuo būdu išnaudojus vokiečių-sovietų priešingumus buvo galima Lietuvai išsi-laikyti iki Vokietijos-Sovietijos kar. Jokių būdu ne-užsiangažuoti vokiečių pu-sėje!

Tokios buvo trumpai suglaudus to straipsnio mintys. Plačiau dar bus at-sa-vokiečių politine parama, kyta LAISVOJOJE LIETU-VOJE.

Marijus Blynas

A. A.

MARIJAI ŠLAPELIENEI

Lietuvoje mirus, jos dukrą GRAŽINĄ ir žen-tą ALOYŽĄ SIRUČIUS, nuoširdžiai užjau-čiame ir kartu liūdime

Aldona ir Valentinas
Pliopliai

Didžios dvasios lietuvei, daug nuveiku-siai lietuviybės ugdymo baruose

A. A.

MARIJAI ŠLAPELIENEI

mirus, mūsų bičiulius velionės dukrą GRA-ŽUTĘ ir žentą ALOYŽĄ SIRUČIUS užjau-čiame ir skausmu dalinamės

Gintaras, Eleonora ir Mečys
Valiukėnai

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

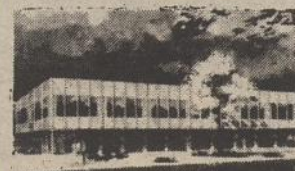
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**



1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

INSPECTOR

Need an inspector with machine shop, welding, or incoming inspection experience. Ability to read blueprints and use inspection gauges is necessary. This is a salaried position with excellent fringe benefits. Send resume or make application at:

HOMAN DIVISION
DAYTON-WALTHER CORP.

8711 Reading Rd.

Reading, Ohio 45215

761-1550

We are an equal opportunity employer

(17-23)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1977 M.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel. (312) 238-9787

VIENOS SAVAITES EKSKURSIJOS

\$859.00
(Maskva, Vilnius, Maskva)

#1 — GEGUZĖS MĖN. 2 D.; #1-A — GEGUZĖS MĖN. 9 D.;
#11 — RUGSEJO MĖN. 26 D.; #12 — SPALIO MĖN. 10 D.;
#13 — SPALIO MĖN. 17 D.

VISOS KAINOS PAŽYMĖTOS NUO BOSTONO AR NEW YORKO — NUO CHICAGOS PRIDĖTI DAR \$121.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ EKSKURSIJOS

#3 — BIRŽELIO MĖN. 4 d. — Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinki	\$1,189.00
#4 — BIRŽELIO MĖN. 26 d. — Maskva, Vilnius, Lucernas, Lugano, Ženeva (Sveicarija)	\$1,278.00
#5 — LIEPOS MĖN. 4 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#6 — LIEPOS MĖN. 9 d. — Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinki	\$1,217.00
#7 — LIEPOS MĖN. 18 d. — Maskva, Vilnius, Lucernas, Muenchenas, Baden-Baden, (Sveicarija ir Vokietija) Bazelis	\$1,337.00
#8 — RUGPIŪČIO MĖN. 1 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#9 — RUGPIŪČIO MĖN. 15 d. — Maskva, Vilnius, Leningradas, Helsinki	\$1,171.00
#10 — RUGSEJO MĖN. 3 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#14 — GRUODŽIO MĖN. 20 d. — Maskva, Vilnius, Ryga	\$1,138.00

Visos ekskursijos apims KAUNĄ ir TRAKUS (Prices subject to change)

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SKRIDIMAS Į LONDONĄ — 2 ar 3 savaitės — \$355 iš Chi-cagos, Liepos mėn. 29 d. — išvykimas.

Taip pat perduodame skridimus (charters) iš

Chicagos į Varšuvą
į Frankfurtą
į Los Angeles
į Romą

— nuo \$439.00
— nuo \$349.00
— nuo \$149.00
— nuo \$399.00



Piliponijada arba kaukolė literatūros čemodane...

Šiame Pagirnio numeryje atspausdintas vyskupo M. Valančiaus skelbimas, jam paieškant savo nuosavo konkurso, liudija, kad apdailintoji išeivijos raštija išvestina iš tematinio bei siužetinio akligatvio. Reikalingas naujas vėjas, tolygus senam "Keturių vėjų" vėjui. Apdailintoji išeivijos raštija reikalinga naujo žanro. Toks žanras — PILIPONIJADA.

Tai pramoginė skaityba, tai seklių romanai, tai sex plus ginklas. Skaitytojas plėšte plėš puslapius, kur pakaitomis maišomas revolveris su kaukole, apnuoginta gražuolė su liuksusinių motelių slaptybės. Tenka prisiminti kaukolinės literatūros kūrėją Justiną Piliponį. Žavi jo veikalo pavadinimai: "Kaukolė žalsvame čemodane", "Vampiras", "Brangakmenių grobikas", "Juodoji kaukė".

Šis žanras, kaukolių, plikų gražuolių ir revolverių žanras, taip dramatiškai prarastas lietuviškoje apyvokoje. Tas žanras turi būti atgaivintas ir ipilietintas. Pradėkime apie jį kalbėti. Tegu jis triumfališkai išspiria lauk visas tas knygas, kurių mikroskopinių tiražų žmonės neišperka nė per dvidešimtį metų!

Su piliponiškais romanais mes prasiveršime į "plačiuosius vandenis", nes tik tai tame žanre pakankamai ir savo vandens. Kodėl, iki šiol, nėra sąjūdžio versti piliponiškus romanus į pasaulio kalbas? Kodėl taip vėlai susigriebta pastebėti to žanro romanus ir juos puošti atžymėjimais? Kodėl iki šiol ant mūsų knygų viršelių nėra patrauklių detektyvinių išdaigų viršelių?

Dėl piliponiškų romanų nerašymo prarastas skaitytojas. Skaitytojas ištiesė rankas į kitatautišką skaitybą, kur tokių žanrų ištisi kalnai.

Nuo dabar kaukolė dėtina į literatūrinį čemodaną. Ta proga leistini fejerverkai ir šaudytina iš kanuolių ir karabinų.

Ant kaukolės dėtini laurail!

Valio Justinas Piliponis, šaukiame kartu su Trumpa.

Skubiai paieškomas

literatūrinis

Vyskupo Motiejaus

Valančiaus

konkursas

Vyskupas M. Valančius

ČIA PRIEJO KADZIULIS IR TARĖ

— Ir kodėl vis nesantaika lietuvių tarpe? — suaimanavo vienybės idealų ieško-tojas.

— Dėl to, kad lietuviai karalių tauta, — tarstelėjo greta stovįs istorijos žinovas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Dėl to ir karališkos kovos dėl sostų ir sostelių.

★
— Kaip išversti bolševikinį žodį "politrukas"? — paklausė smalsus politikos mėgėjas.

— Tai bus "politvado-vas", — tarstelėjo kalbų žinovas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

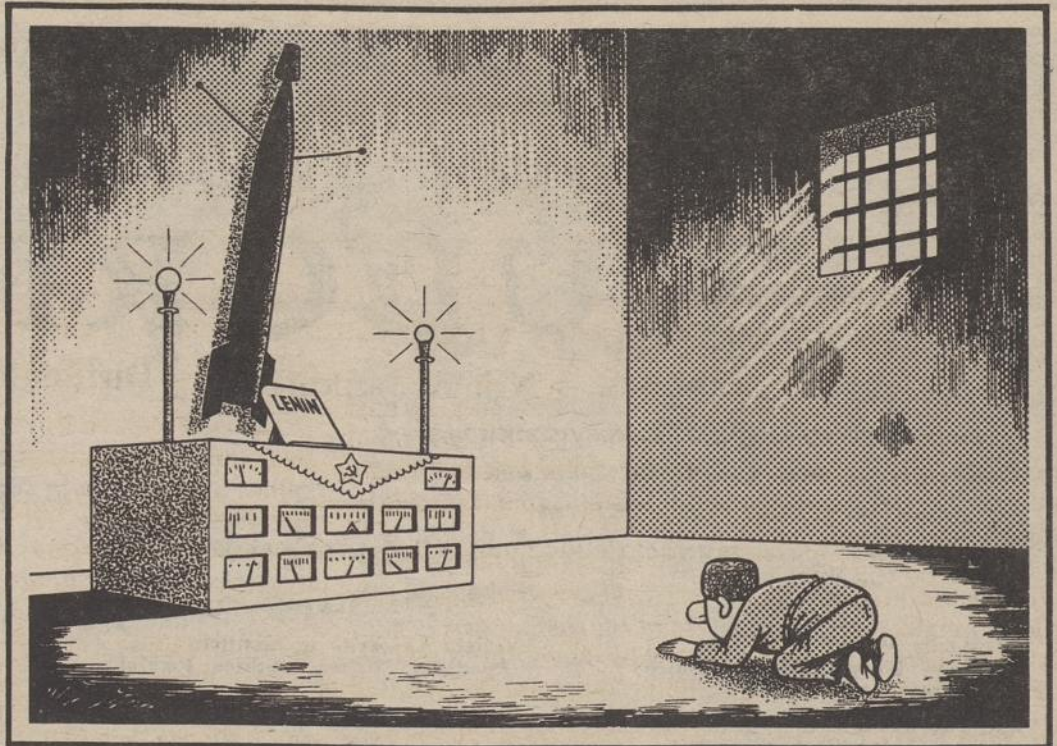
— Politvadovas verstina: "politvarovas".

★
— Kiek metų tai pikantiškai poniutei? — susidomėjo donžuanas.

— Paklausk jos, — tarstelėjo greta stovįs nedonžuanas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Prie jos pasakyto metų skaičiaus pridėk dvide-



Modernus "raudonas kampelis" Sovietijoje.

AUSRELĖ LIČKUTĖ

APIE KAPSUKINIUS KURSUS VILNIUJE

Į mylimą šalį
Visi, kas tik gali!
Į kursus, jaunuoliai, į kursus!
Tenai jums parodys
Sovietinis žodis
Sovietinio mokslo resursus.

Jei Leninas šneka,
Kad Nemunas teka
Į sūriąją Kaspijos jūrą —
Tikėk, užsimerkęs,
Tvarkos nesudarkęs,
Nes gausi už juoką į skūrą.

Nereik nusigąsti,
Jei duos tau suprasti,
Kad tavo tėvai bukapročiai;
Kad tau jau reikėtų
Rast kelią sovietų,
Kurio vis nerasdavo bočiai.

Į mylimą šalį
Visi, kas tik gali!
Į kursus, greičiau, patriotai!
Kikena Kapsukas
Ir jo politrukas:
Atvyksta būriais skysti protai.

šimtį ir sužinosi tikrą amžiu.

★
— Smala populiarus daiktas pragare, — tvirtino ano pasaulio žinovas.

— Smala naudinga ir mūsų buity, — pareiškė savo nuomonę praktikas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Smala labai tinka tepiti artimo durų rankenas.

★
— Ar galima pažaboti pegasą, įkvėpimo žirgą? — nustebo tulas poetas.

— Ar yra pegasui žaslai? — atsakymu atsakė paklaustasis.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Tokie žaslai yra. Jie vadinami "socialistinis realizmas".

IŠ ORGANIZACIJŲ ARCHYVŲ

Suvažiavimas būtų pavykęs, jeigu kas nors būtų atvažiavęs.

Paveikslų parodoje dailininkas pardavė savo šepe-tukus.

Džentelmenai, antausių skaldyti prie baro negalima.

VETERINARIJOS MOKSLO VADOVELIAI

Ema Mikulėnaitė "Arklys, kuriam reikėjo draugo".

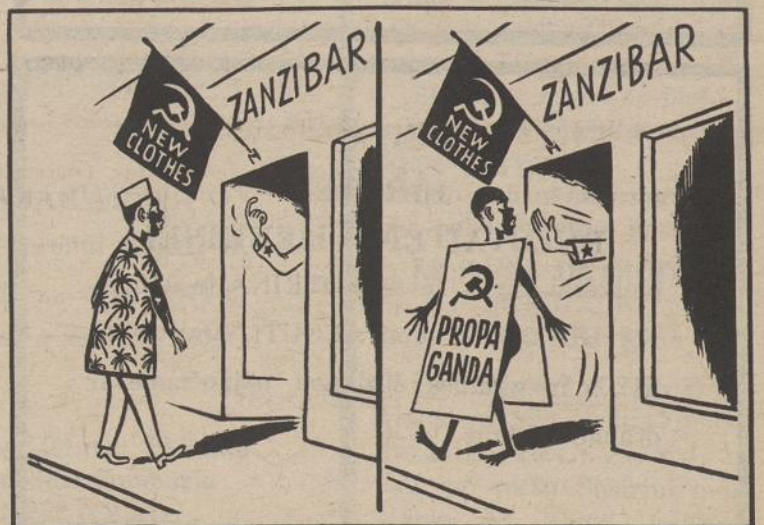
Ed. Cinzas "Raudonojo arklio vasara".

SAPNŲ AIŠKINIMAS

Sapnuoti save gulintį ant žalios vejės ir svajojantį apie dangiškus migdolus ženklina stambų žmonos išskolinimą ant tavo kredito kortelės. Sapnuoti, kad tavo viršininkas užrišo tau didelį žalią kaklaryšį ženklina rūpestį. Paruošk gerą dovaną tavo viršininko gimtadieniui. Jeigu tavo viršininkas riša tau raudoną kaklaryšį, lauk nemalonumo tarnyboje. Sapnuoti save su į skūtus sudraskytu kaklaryšiu ženklina mažą laimėjimą pokeryje. Jeigu loši pokerį su savo viršininku, nesikesink į laimėjimą, bet pralošk viršininkui tą mažą, bet reikšmingą sumelę. Jeigu susapnuoji, kad pikų dama tau pagrasė pirštu, venk prietelystės su brunetėmis. Išvengsi nuostolių. Jeigu susapnuoji save nuogą, gulintį ant debesies — pradėk rūpintis laidotuvių namų patarnavimų kainoraščiais.



Sovietinio darbininko našta Šluotos akimis.



Bolševikinio gerbūvio statyba Afrikoje arba išsilaisvinimas iš kapitalistinių rūbų.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS DAINAVA
— stato —

ALOYZO JURGUČIO

dviejų veiksmų su prologu ir epilogu muzikinį veiklą

KULGRINDA

Libretas — Nijolės Jankutės

Dirigentas — Aloyzas Jurgutis

Režisūra — ZITOS KEVALAITYTES - VISOCKIENES

Dekoracijos — Adas Korsakaitis - Sutkuvienės

Apšvietimas — ŽIVILĖS NUMGAUDAITĖS

Baletų choreografija — JAUNUČIO PUODŽIŪNO ir VIOLETOS KAROSAITĖS

SOLISTAI:

Margarita Momkienė
Audronė Simonaitytė - Gaižiūnienė
Roma Mastienė
Valentinas Liorentas
Vytautas Radys

BALETAS:

Violeta Karosaitė ir Jaunučio
Puodžiūno baletų studijos šokėjai

ŽODINIO TEKSTO ATLIKĖJAI IR ANSAMBLIO CHORAS, ORKESTRAS

LAIKAS: 1977 metais

Premjera — geg. 7 d. 8 val. vak. (šeštadienį)

Antras spektaklis — geg. 8 d. 3 val. popiet
(sekmadienį)VIETA: Marijos Aukštesniosios Mokyklos
Auditorijoje, 6727 So. California Avenue

Bilietai: "Marginių" prekyboje, 2511 West 69th Street,

Tel. — Pr. 8-4585.

KAINA: \$9, 8, 7, 5, 4, 3.

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

LIETUVIŲ FONDO
SUVAŽIAVIMUI
ARTEJANT

Lietuvių Fondo vadovybė š. m. balandžio 14 d. Jaunimo Centro kavinėje, sukvietė spaudos ir radijo atstovus ir painformavo apie Lietuvių Fondo padėtį.

Pokalbiui vadovavo valdybos narys informacijai žurnalistas Vladas Būtėnas. Pradžioje jis davė keletą klausimų Fondo vadovams, o vėliau ir kiti dalyviai įsijungė į diskusijas.

Pranešimus padarė valdybos pirm. dr. Antanas Razma, tarybos pirm. dr. Gediminas Balukas, pelno skirstymo komisijos pirm. dr. Kazys Ambrozaitis. Investavimų komisijos pirm. Povilas Kylius ir Vardyno redakcijos vardu, valdybos

vicepirm. Antanas Rėklaitis.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad Fondo kapitalas pastoviai auga, įnašai ir pelnas didėja. Investavimas keičia kryptį: iš akcijų biržos pažū traukiasi, o didina komercinės obligacijos ir terminuoti indėliai. Didžiausią galvosūkį turi investavimų ir Pelno skirstymo komisijos. Pirmieji ieško pelningo investavimo ir kartu žiūri, kad kapitalas būtų pakankamai saugus. Kaip žinome, prieš dešimtą metų į akcijas investuotas kapitalas pradžioje davė gerą pelną, bet vėliau, kritus akcijų vertei, ne tik nebuvo gauta pelno, bet reikėjo pakelti ir nuostolį. Dabar spekuliatyvinės akcijos likviduojamos, o pasilikama tik prie pastovių ir gerą di-

videndą mokančių bendrovių. Nors 1976 m. gruodžio 31 d. balanse dar rodoma beveik 50% pagrindinio kapitalo investuota į akcijas, bet pasikalbėjimo dieną, jų beliko tik apie 30%. Suprantama, be didesnių sutrikimų, pereiti iš vieno investavimo būdo į kitą ne lengva, reikia sulaukti patogių momentų ir tas gali užtrukti ilgesnį laiką. 1977 metai gali būti rekordiniai pajamų ir pelno — tikimasi gauti apie 90,000 dol. ir pavesti skirstyti — 70,000 dol.

Pelno skirstymo komisija (3 LF ir 3 LB) laikosi principo: 25% lituanistiniam švietimui, 25% bendriems kultūriniais reikalams, 25% L. Fondo kultūriniais projektams ir 25% kitokiems reikalams. L. Fondas imasi tik mecenato rolės, bet nesistengia dalyvauti premijų paskirime. Dažnu atveju, siekiama specialistų patarimo. 1976 m. buvo paskirstyta 49,000 dol., o prašančių buvo 62 prašymai 184,800 dol. sumai.

Įvairių atsiliepimų sulaukęs Vardyno leidimas, po truputi stumiasi pirmyn. Šiuo metu yra virš 450 prenumeratorių su 10,000 dol. suma. Vardynas numatomas išleisti dar šiais metais, jei nepasitaikys rimtų kliūčių.

Milijonieriaus Jono Krukonio palikimas realizuotas ir gauta virš \$125,000. Tokiu būdu, š. m. kovo 31 d. pagrindinis kapitalas pasiekė 1,350,000 dol. Šiuo metu yra 4293 nariai.

Lietuvių Fondas administruojamas, palyginti su mažomis išlaidomis. To pasiekime tik dėka pensininkų, kurie gauna labai mažą atlyginimą.

Spaudoje buvo pasirodę užuominų, kad be didelio galvojimo, padėjus į banką pinigų, galima gauti 75,000 dol. palūkanų. Rašantysis pamiršo, ar nenorėjo prisiminti, kad turint milijoną dolerių, kurį yra sudėję 4000 asmenų, reikia ne tik

tinkamai investuoti, bet vesti atskaitomybę, padaryti apyskaitas, informuoti narius ir valdžios įstaigas. Tik po vieną laišką parašyti ir išsiųsti 4000 asmenų, kiek kainuoja spausdiniai ir pašto ženklai?

Fondo reikalai yra gerai tvarkomi ir bandoma pritraukti jaunesnius žmones. Dalyvaukime š. m. gegužės 7 d. šaukiamame suvažiavime ir išsiaiškinim visus klausimus ar abejones.

Lietuvių Fondo vadovybė labai vertina spaudą, radiją ir kitas lietuviškas institucijas, prisidėjusias prie Lietuvių Fondo populiarinimo ir ugdymo.

NAUJA LIETUVOS
AIDŲ RADIO LAIDA

Radijo "Lietuvos Aidai", redaguojami Kazės Brazdžionytės plečia veiklą. Be jau esamų laidų: penktadieniais 9:30-11 val. vak. 1490 A. M. ir sekmadieniais 9:30 — 10 val. ryto 1230 AM, š. m. gegužės 7 d. pradės lietuviška programa iš galingos stoties WLNR bangos 106.3 FM Veiks šeštadieniais 8-10 val. vak.

Visi Chicagos ir apylinkių lietuviai kviečiami klausytis šių programų ir naudotis jų patarnavimu.

PAGERBIAMI
LITUANISTINIŲ
MOKYKLŲ VADOVAI

LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba š. m. gegužės 7 d. 7 val. vak. Jaunimo Centre, Chicagoje, ruošia lituanistinių mokyklų vedėjų ir direktorių pagerbimą.

Visuomenė kviečiama dalyvauti ir vietas rezervuoti pas apyg. pirmininką K. Laukaitį, telef. 323-5326.

INDUSTRIAL MILLWRIGHT

Positions available at sheet metal stamping manufacturing. Must have a valid journeymans card. Good wages, benefits and steady employment offered.

APPLY IN PERSON AT:
BINGHAM STAMPING
5511 TELEGRAPH RD.,
TOLEDO, OHIO 43612
Tuesdays & Thursdays from
9 am to 11 am and 2 pm. to 4 pm
An Equal Opportunity Employer M/F
(13-18)

BORING MILL
OPERATORS

Lucas, 44172
With Readout

DAYS, OVERTIME
ASSOCIATION SHOP
FULL FRINGE BENEFITS
MUST BE JOURNEYMAN

DEARBORN TOOL &
MACHINE CORP.

10200 Ford Rd.
Wyoming Area
Dearborn, Mich.
Phone 313-582-3636

Equal Opportunity Employer
(14-17)

TOOL AND DIE MAKER

We are an established Cleveland company looking for an aggressive, self motivated person qualified to manage the tool and dies dept., exp. in all aspects of tool and die making, and with some knowledge of machine maintenance and general plant operations. Excellent benefits including overtime, holidays, vacations and hospitalization. Salary open, based on ability and exp. Call for appt. Mr. D. BARTLETT, 216-771-6994.

DIE-CUT PRODUCTS CO.

1801 East 30th Street
Cleveland, Ohio 44114

(12-18)

TOOL ROOM MACHINISTS

We are looking for qualified journeymen tool room machinists. Good wages, benefits and steady employment offered.

APPLY IN PERSON AT:
BINGHAM STAMPING
5511 TELEGRAPH RD.,
TOLEDO, OHIO 43612
Tuesdays & Thursdays from
9 am to 11 am and 2 pm. to 4 pm
An Equal Opportunity Employer M/F
(13-18)

IMMEDIATE OPENINGS FOR
JOURNEYMEN

TUBE MILL OPERATOR

Immediate requirement on second shift for experienced tube mill operator. Must be able to set up and operate Yoder M-2 mill or equivalent. Several years of experience required as operator.

ALSO

TOOL AND DIE MAKERS

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Good wages, working condition, and benefits. Qualified applicants write to:

HUFFMAN
MANUFACTURING CO.
P. O. BOX 318
CELINA, OHIO 45822
An Equal Opportunity Employer
(12-21)

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
For 126 Bed General Hospital
RN SUPERVISOR
11 P. M. — 7 A. M. SHIFT
Salary commensurate with experience
& ability.

REGISTERED NURSES
FOR ALL SERVICES AND SHIFTS.

ESPECIALLY
FOR 3-11 & 11-7 SHIFT.
REGISTERED NURSES FOR
I.C.U. & C.C.U. 3-11 SHIFT.
Good starting salary, liberal personnel policies and fringe benefits. Living quarters available.
APPLY CALL OR WRITE TO
PERSONNEL DIRECTOR
BECKLEY HOSPITAL INC.
1007 S. OAKWOOD AVE.
BECKLEY, W. VA. 25807
304-252-6437
(11-20)

BALFo Chicagos Apskritis Valdybos
nariui-iždininkui

A. + A.

KAZIMIERUI KASAKAIČIUI

mirus, jo seserims MARIJAI, ONAI NAKIENEI, jos vyrui ANTANUI, broliui JURGIUI ir kitiems giminėms bei artimiesiems, nuširdžią užuojautą reiškia.

BALFo Chicagos Apskritis
ir Marquette Parko 5-to
Skyriaus Valdybos nariai

A. A.

JŪRATEI

BULOTAITEI-AVIŽENIENEI

netikėtai mirus, tėvus KOTRINĄ ir ANTANĄ BULOTUS, sūnų ALGUTĮ, brolių KESTUTĮ ir gimines širdingai užjaučiame ir drauge liūdime

Ag. ir Br. Dūdai ir šeima

Brangiam sūnui ir broliui

A. A.

EUGENIJUI KRIAUCELIŪNUI

mirus, mielą kolegą dr. LEONĄ ir Ponią IRENĄ KRIAUCELIŪNUS ir dukras nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Aldona ir Vytautas
Mauručiai

Mylimam sūnui ir broliui

A. A.

EUGENIJUI KRIAUCELIŪNUI

mirus, reiškiame tikrai gilią užuojautą mielai poniai IRENAI ir kolegoms dr. LEONUI, VIDAI ir JOLITAI KRIAUCELIŪNAMS ir visiems artimiesiems. Liūdime drauge ir norėtume dalinti Jūsų skausmą

Valerija ir Mečys
Šimkai

A. A.

EUGENIJUI KRIAUCELIŪNUI

mirus, didžiausiame skausme likusiems tėvams IRENAI ir dr. LEONUI, sesutėms VIDAI ir JOLITAI korporantišką užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
Chicago padalinys

A. A.

EUGENIJUI KRIAUCELIŪNUI

per anksti amžinybėn iškeliavus, didžiame liūdesyje likusiai Dr. Kriaučeliūnų šeimai reiškiame gilią užuojautą

Kasperas ir Stefanija
Radvilai

Mielam Krikšto Tėvui

KAZIUI KASAKAIČIUI

netikėtai mirus, jo seserims MARIJAI KASAKAITYTEI, ONAI NAKIENEI su vyru ANTANU, broliui JURGIUI ir visiems giminėms gilią ir nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi,

Krikšto sūnus

Vytautas Puškorius



Šv. Jurgio lietuvių parapiją vizituojant vysk. J. A. Hickey. Iš kairės: kun. Čekavičius, klebonas kun. B. Ivanauskas ir vysk. J. A. Hickey, pamaldų metu. J. Garlos nuotr.

CLEVELANDO VYSKUPO J. A. HICKEY VIZITAS ŠV. JURGIO PARAPIJOJ

Vyskupas buvo pasitiktas Čiurlionio ansamblio jaunuolių garbės palyda ir parapijos choro didingai išpildyta Veni Creator giesmė. Šv. Mišias celebravo vysk. J. Hickey, concelebravo kleb. kun. B. Ivanauskas, kun. J. Čekavičius ir dar du kunigai, vyskupo palydovai. Giedamosios mišių dalys buvo išpildomos lietuviškai, kleb. kun. Ivanausko ir parapijos choro, diriguojant choro vadovui Rytui Babickui. Likusios mišių maldos buvo kalbamos lietuviškai visų dalyvių. Vargonais grojo Jūratė Blynaitė, muz. studente ir parapijos vargonininkė.

Vyskupas iš trijų kartų, prieš mišias, per pamokslą ir mišių gale išreiškė savo pasitenkinimą, kad gali būti lietuvių tarpe, o ypač šioje šv. Jurgio lietuvių parapijoje, išreiškė savo džiaugsmą matydamas lietuviškąjį

jaunimą apsirengusius tautiniais drabužiais, gyrė parapijos chorą už stebėtinai gražų giedojimą, prisiminė pavergtą Lietuvą. Liepė ir toliau neužmiršti gražiosios lietuvių kalbos, laikytis lietuviškų papročių bažnyčioje ir visur kitur. Prižadėjo visokeriopą paramą šiais šv. Jurgio lietuvių parapijai.

Mišių skaitymus atliko parapijos tarybos narys Z. Obelenis. Aukoms nešti klebonas buvo paprašęs Čiurlionio ansamblio maestro muz. Alfonsą Mikulskį, kan-

klių studijos vadovę Oną Mikulskienę ir vieną iš seniausių parapijiečių I. Visocką. Didžiulė šv. Jurgio bažnyčia, talpinanti virš 800 sėdimų vietų, buvo pilna. Skoningai papuošti altoriai prisidėjo prie dvasiinio pakėlimo. Kleb. kun. B. Ivanauskas padėkojo visiems už gausų dalyvavimą. Po mišių vyskupas dar ilgokai buvo salėje tarp žmonių, kur daugelis buvo susirinkę pasitiprinti kava ir parapijos poniu keptais pyragaičiais. (ak)

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

LIETUVIŲ FONDO REIKALAI

Lietuvių Fondo Detroitui skirta kvota 100,000 dol. nors dar neišpildyta, bet palengva rieda aukštyn. Šiuo metu suaukota suma siekia 63,960.50 dol.

Lietuvių Fondo narių suvažiavimas įvyksta gegužės 7 d. Chicagoje. Gera būtų, kad ko daugiau iš Detroito į šį suvažiavimą nuvyktų. Negalintieji ten nuvykti įgaliavimus gali persiųsti Vytautui Kutkui 6940 Hartwell, Dearborn, Mich. arba kitiems valdybos ar tarybos nariams.

SUSIRINKIMAI

Gegužės 1 d. 12:15 val. Lietuvių Namuose šaukiamas jau trečias iš eilės Lietuvių Namų Draugijos narių susirinkimas. Susirinkimas svarbus ir visi nariai turėtų jame dalyvauti.

ALT S-GOS SUSIRINKIMAS

ALT S-gos priešseiminis visuotinas narių susirinkimas yra šaukiamas gegužės 8 d. 12:15 val. Lietuvių Namuose. Programoje: pranešimai iš skyriaus veiklos ir aptarimas. Susirinkime bus išrinkti atstovai į sąjungos seimą ir bus surinkti pasiūlymai ir pageidavimai, kurie bus perduoti sąjungos seimui.

Skyriaus nariai ir pritariantieji kviečiami susirinkime dalyvauti.

Po susirinkimo numatoma pabendraavimo kavutė.

LŽ S-GOS DETROITO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

L. Ž. S-gos Detroito skyriaus metinis susirinkimas įvyks gegužės mėn. 8 d. 3 val. po pietų. Susirinkimas įvyks LŽ S-gos Detroito skyriaus pirmininko Alfonso Žiedo namuose 6834 Rutland, Detroit.

Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Pirmininkui

A. A.

KAZIMIERIUI KASAKAIČIUI

mirus, seseriai MARIJAI, broliui JURGIUI, seseriai ONAI NAKIENEI su vyru ANTANU ir giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą

Chicago Lietuvių Tautinio
Akademinio Sambūrio
Valdyba ir nariai

**WANTED EXPERIENCED
MACHINE REPAIRMEN**
Must be fully qualified to repair drill presses, lothes, mills, gear machinery, and make shafts and bearings as needed. Full benefit program & ample overtime opportunities.
MELLING TOOL CO.
145 W. MONROE ST.
JACKSON, MICH. 49204
1-517-784-3179 (10-19)

CLEVELANDE...

ŠEIMOS ŠVENTĖ

Tradicinė ateitininkų šeimos šventė šiemet rengiama balandžio 30 — gegužės 1 dienomis, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje ir bažnyčioje.

Šeštadienį, balandžio 30 d. 7:30 val. vak. (piktualiai) koncertas, kuriame programą atliks studenčių ansamblis Nerija. Dirigentė Rita Čyvaite, ši pavasarį baigianti Clevelando valstybinio universiteto muzikos klasę. Pianinu skambins Kristina Kuprevičiūtė, žinomo pianisto virtuoza, profesorius Andrius ir Irenos Kuprevičių duktė.

Po koncerto šokiai, parapijos kavinėje, grojant Romo Strimačio orkestrui. Šokių metu — įvairenybės: gėlių valsas, viliojantis, mergaičių teisės, ir bus premijuoti geriausi šokėjai. Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai su savo jaunimu kviečiami dalyvauti. Bendrai norima, kad ši graži pavasario šventė taptų visų lietuvių šeimos švente. Bus bufetas ir baras.

Sekmadienį, gegužės 1 d. visi ateitininkai renkasi 15 min. prieš pamaldas dalyvauti organizuotai 10 val. ryto pamaldoms, kurios bus už gyvus ir mirusius ateitininkus. 11:30 val. akademija didžiojoje parapijos salėje, kur paskaitą skaitys doktorantas Rimas Juozaitis, bus ateitininkų priesaika ir trumpa meninė programa.

Ižanga 3 dol. Jaunimui ir pensininkams 1 dol. (akv)

• Šv. Jurgio parapijos šventė įvyksta gegužės 7-8 dienomis. Dalyvauja Toronto Prisikėlimo parapijos choras. Šeštadienį, gegužės 7 d. 7 val. vak. banketas parapijos salėje. Toronto Prisikėlimo ir šv. Jurgio parapijų jungtinis choras atliks trumpą programą. Šokiams gros Strimačio orkestras. Bilietus galima gauti pas parapijos tarybos narius, po 10:30 val. mišių parapijos salėje, arba skambinant: 531-2211. Kaina: 6 dol.

Sekmadienį per sumą, 10:30 val. giedos jungtinis Toronto Prisikėlimo ir šv. Jurgio parapijų choras.

• Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos rinkimai į tarybą įvyks balandžio 30 d. DMNP parapijos salėje per ateitininkų šeimos šventę. Iš Clevelando į tarybą kandidatuoja: Nijolė Lenkauskaitė, studijuojanti psichologiją John Carroll universitete, Clevelando studentų ateitininkų valdybos narė, baigusi aukšt. li-tuanistikos mokyklą; Rasa Petraitytė, studijuojanti CCC gallestingosios sesers kursą, vyr. skautė akademikė, Čiurlionio ansamblio na-

rė ir ŠALSS narė; Ugnelė Stasaitė, studijuojanti Clevelando valst. universitete mediciną, mokėsis 2 metus Vasario 16 gimnazijoje, dabar studijuoja Pedagoginiame Lituanistikos Institute, priklauso studentams ateitininkams ir Čiurlionio ansamblui, mokytoja šv. Kazimiero lit. mokykloje.

Visi lietuviai tarp 16 ir 30 m. amž. turi teisę šiuose rinkimuose dalyvauti.

Rinkimų komisija

VASARIO 16 PROGA AUKOJO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI CLEVELANDO APYLINKĖJE

\$100.00 — dr. E. ir M. Lenkauskai.

\$50.00 — Lietuviai Jėzuitai Clevelande, dr. J. Skrinka, dr. J. Šonta.

\$40.00 — J. M. Mikonai.

\$30.00 — A. Nasvytis ir Z. Prūsas.

\$25.00 — dr. A. Baltrukėnas, dr. W. Bložė, dr. A. Čepulis, dr. V. Gruzdys, dr.

J. Kriaučiūnas, dr. G. J. Matai, J. Žilionis.

\$20.00 — V. Augulytė, S. Barzdukas, P. N. Bielinis, V. Biliūnas, V. Čyvas, J. Malskis, O. Matusevičienė, V. Rociūnas, P. Sejonas, D. D. Staniškis.

\$15.00 — M. O. Naumai, V. N. Palubinskas, E. Stepas, R. Zorska.

\$10.00 — S. Alšėnas, J. Chaleckienė, J. M. Damušis, Z. Dautartas, Z. Dučmanas, K. Gaižutis, O. Geležiūnienė, B. Gražulis, dr. S. Jankauskas, P. Jocius, dr. P. Jucaitis, P. Karalius, A. Kazlas, L. Keženius, V. M. Mariūnas, dr. V. Maurutis, M. Rudaitienė, J. Stempušis, A. Sušinskas, A. Valaitis, J. Žygas.

\$5.00 — J. S. Čipkus, B. S. Garlauskas, J. Jakštas, V. Rutkauskas, J. Šiaučius.

\$3.00 — V. Bačiulis, S. Milas.

VASARIO 16 PROGA AUKOJO BALFUI

\$30.00 — J. J. Kunevičiai.

\$10.00 — dr. S. Jankauskas, dr. P. Jucaitis.

AUKOJO BATUNUI

\$50.00 — D. Trimakas.

\$10.00 — M. Balys.

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

V. Šalčiūnas, Delran 2.00
P. Januška, Windsor 7.00
LB Clevelando
Apyl. Valdyba 25.00
A. Mekešienė,
Timberlake, Ohio 2.00
J. Černius, Claremont, Ca. 5.00
S. Kašėlionis, Chicago .. 2.00
G. Sabataitis, Parma 2.00
K. Nausėdas,
Barquisimeto,
Venezuela 19.00
A. A. Plk. lt. M. Naujoko
paminklinio fondo
likutis 105.75
S. Šimoliūnas, Detroit, Mi. 7.00
O. Kremeris, Chicago .. 5.00
A. Juškevičius, Cicero, Ill. 2.00
K. Balsevičius,
Lockport, Ill. 2.00

A. Reventas,
Gulfport, Fla. 2.00
V. Barauskas,
Glendale, Cal. 2.00
A. Sederavičienė, Omaha 5.00
K. Degutis, Linden 2.00
A. Muliolis, Euclid 2.00
J. Gudėnas, Euclid 7.00
A. Grushnys,
Wichita, Kan. 20.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.



• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

WANTED EXPERIENCED
HAM BONERS
Salary 7.31½ per hour. Plenty of overtime. Steady work, union shop & benefits.
Call Mr. HENRY BRAUN
HENRY KAST INC.
7936 COOPER AVE.
GLENDALE, N. Y. 11227
212-894-5650 (13-19)

TAI LENGVIAUSIAS KELIAS.

VAŽIUOKIT
SU
MUMIS



TIK UŽ
\$15
MĖNESIUI.

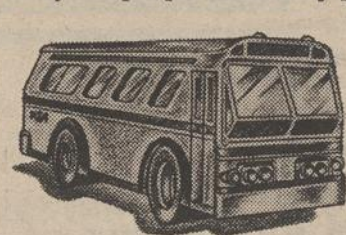
Dabar yra geresnis būdas atsirasti ten kur jūs vykstate. The Easy Way.

Su mėnesiniu ekspreso pasu, The Easy Way, jūs galite pasiekti Cuyahoga County bet kurią vietą kur mes važinėjame ir niekad nemokėsit daugiau kaip \$15 mėnesiui.

Jūs galite imti autobusą ar Rapid ką tik norite ir važiuoti kur norite. Už \$15 mėnesiui kasdieną.

Už \$11 mėnesiui jūs galite pirkti lokalinę versiją mūsų mėnesinio paso. Tai The Easy Way taip pat. Ir taip pat mūsų savaitini lokalinis pasas už \$3.

Jeigu jūs naudojate RTA kasdien, nusipirkimas The Easy Way gali sutaupyti jums daugiau negu trispunkį pinigų ir gali sutaupyti laiką, kadangi jūs galite pasinaudoti The Easy Way kada reikalingas tikslus mokestis. Galvokite apie The Easy Way kaip apie kelioninę privilegiją.



Ir ko daugiau žmonių turės, tuo greitesnis patarnavimas bus kiekvienam. Kadangi kuo mažiau laiko praleisime kiekvienoj stotyje, tuo greičiau galime būti kelyje.

Ir dar vienas geras dalykas pirkimui The Easy Way. Kuo daugiau naudoji, tuo didesnę vertę turi.

Taigi pasinaudokite The Easy Way kur nors priešpiečiams, pas daktarą, dantistą, šeštadienio popiečiams. Ar tik pasivažinėjimui.

Tarp kitko The Easy Way yra verta daugiau net jei nesinaudojate RTA kas dieną. Parkinimas tik-tai, benzinas, gali kainuoti daugiau \$15 mėnesiui.

Ir tai rodo dar vieną gražų dalyką apie mūsų naują pasą. Tai yra taupymas kurio negalite praleisti.



The Easy Way yra patogus kelias keliauti. Gaunamas visur kur tik RTA pasai parduodami arba atsiųskit žemiau įde-tą iškarpa.



• • • • •

• Send me •

• _____ Monthly Express pass (\$15) •

• _____ Month of _____ •

• _____ Monthly Local pass (\$11) •

• _____ Month of _____ •

• _____ Weekly Local pass (\$3) •

• _____ Week of _____ •

• ☐ Payment enclosed. •

• (Do not send cash. Make checks payable to •

• Greater Cleveland Regional Transit Authority.) •

• ☐ Charge my BankAmericard •

• # _____ Good thru _____ •

• ☐ Charge my Master Charge •

• # _____ •

• Good thru _____ Interbank # _____ •

• _____ •

• Signature (charges) •

• Date _____ •

• Mail to RTA, Dept. T, 1404 East 9th Street, •

• Cleveland, Ohio 44114 •

• NAME _____ •

• ADDRESS _____ •

• CITY _____ •

• STATE _____ ZIP _____ •

• PHONE _____ •

• • • • •



CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Lietuvis, kuris pagerino kavos ir arbatos aromata...

Paskutinioji lietuvių imigrantų banga Amerikoje į šį kraštą atnešė ne tik didelį kultūrinį turta, bet taip pat ir talentus įvairiose mokslo ir meno srityse. Panagrinėjus mūsų inšą, tenka sustoti tiek ties inžinerija, medicina, pedagogika, tiek ties išradimais, kuriais naudojasi apie mus mažai nežinančios gyventojų masės. O dažnai nežinome apie tai ir mes patys. Todėl, pasitaikius progai, aš bandau susitikti su asmenimis, kurie dirbdami mokslinį darbą, neturėjo laiko reikšties visuomeninėje veikloje, savo darbą ir talentą atiduodami bendrajam visuotinam labui, toli už mūsų visuomenės ribų.

Kai kasdieninio gyvenimo rutinoje atsiduriu maisto krautuvėje, kiekvieną kartą, pažvelgusi į kavos ir arbatos lentynas, negaliu nepagalvoti apie dr. Praną Jucaitį, chemijos profesorį, gilų savo srities žinovą. Jo ryšys su arbata ir kava bei kitais kasdieniniame gyvenime užtinamais reikmenimis yra mums mažai nežinomas. Mums teko šiek tiek susipažinti su dr. Jucaičio asmeniu švenčiant jo 80 metų gyvenimo sukaktį.

Ramaus pašnekesio metu išryškėja spalvinga, įdomi ir gyva asmenybė, su planais ateičiai ir svajonėmis net ir kitose mokslų srityse. Intensyviai analizuodamas evoliuciją, pats šiuo metu kuria beveik revoliuciniai naujovišką evoliucijos teoriją, remdamasis grynai griežtu mokslu nesiveldamas į metafiziką ar teologiją. Studijavęs didžiuliose Europos universitetuose, gavęs filosofijos daktaro laipsnį Muensterio universitete, ėjęs aukštas pareigas Lietuvos mokslo institucijose, tą darbą tęsė tiek Vokietijoje, tiek atvykęs į JAV kaip iškviestas profesorius — specialistas su išimtinu viza. Tuo pačiu metu jis užsiėmė tyrimais, ieškodamas naujų gyvyje sidabro organinių junginių, analizuodamas cheminių pusiausvyrų sistemas ir t.t. Dėstęs septynis semestrus fizine chemija Erie kolegijoje, jis gavo pasiūlymą iš Illinois Technologijos Instituto pereiti į grynai mokslinių tyrinėjimų darbą maisto technologijos srityje. Per 7 metus, kaip projektų vedėjas, jis užpatentojo 16 išradimų ir už nuopelnus buvo ypatingai atžymėtas (Award of Scientific Merit). Įdomios kaip kurios jo darbo detalės mane kiek pra juokino pasikalbėjimo metu. Niekada nei Lietuvoje nei kitur nematęs dirbtinų dantų

plokštelių (dentures), jis turėjo patobulinti rinkoje esančių plokštelių klijų (adhesive). Prie to projekto praleidęs daug metų, jis pagaliau surado naują formulę, sumaišydamas vazeliną su karajos guma. Jis pagerino esamą produktą 180%. Taip pat, įsitikinimą — esą negalima pagaminti dirbtinio 'petrolatum' — jis galutinai sugriovė, pagamindamas pakaitalą, kuris 80% atatiko natūralaus petrolatum sudėčiai. Viena didžiulė pašaro gamybos bendrovė susidūrė su beveik juokinga, bet iš tikro rimta problema. Ji gamina galvijams šerti presuotą šieną, kuris buvo rišamas špagatu, nes viela pavojinga. Deja, tą špagatą išdykaudamos ėmė graužti pelės ir kiti graužikai. Šienas išsidraikydavo tiek pirkėjo, tiek ir sandėlininko nuostoliui. Reikėjo rasti priemonių špagatui pagaminti, kuris būtų neskanus graužikams, tačiau nebūtų nuodingas. Ties tuo projektu teko dirbti net 3 metus tačiau jam uždavinį pavyko sėkmingai išspręsti. Už tą išradimą (Roden Repellant) jam buvo suteiktas mokslo srityje specialus atžymėjimas.

Iš prigimties veržlus ir moksliniai smalsus dr. Jucaitis, ilgus metus dirbdamas už algą ir sprenddamas net ir ne savos srities uždavinius, norėjo išigyti pramoninės praktikos. Todėl, pasitaikius progai, jis persikėlė į Linden, N.J. — Tenco bendrovę, kuri yra junginys dešimties kavos gamybos bendrovių. Tenco buvo ypatingai susidomėjęs kavos aromatingumo pagerinimu ir kavos gamybos proceso patobulinimu. Pasirodė, kad šioje srityje chemikai neturi laimės. Kavos augalas yra

labai jautrus ir jo aromatas subtilus ir sunkiai suvaldomas. Kavos produktai, moksliniai variantai, yra labai 'lakūs' ir lengvai pasiduoda oksidacijai ir tarpusavio polimerinimui (kartumui). Kavos medžiai turi daug riebalų. Afrikos kava turi net iki 20% alyvos ir kakavos kvapą. Brazilijos kava yra gera, tačiau pati geriausia kava augiama Kolombijoje. Arabinis kavos medis auga Pietų Amerikoje, ir skaitomas pačiu geriausiu. Kokybės priklauso nuo pačios medžio augimo vietos — kalno aukštumo, saulės kiekio, dirvožemio ir lietaus. Tenco bendrovė turi savo kavos gamyklas El Salvadore, Guatemaloje ir Meksikoje. Tai grandiozinės įmonės su tūkstančiais darbininkų — čiabuvių ir amerikiečių technologija bei statyba. Ten atliekamas pilnas kavos gaminimo procesas nuo vaisiaus paruošimo iki koncentruotos kavos pagaminimo, kuri gabenama lėktuvais pakavimui į JAV. Kavos medis neša raudonus vaisius, savo spalva ir forma priemenčius vyšnias. Vaisiaus viduje yra dvi sėklos, kurios ir yra 'kava'. Sėklos laikomos vandenyje, kol jos išbrinksta. Uogos minkštimas kurio susidaro dideli kiekiai, yra išmetamas. Jį galima naudoti kaip kurą ar pašarą gyvuliams. Po to kavos sėklos išplaunamos ir džiovina saulėje, atviroje cementinėje aikštėje, kol jos išbala. Tai yra 'žalioji', nedinginta kava. Dalis jos vartojama eksportui, o dalis deginama fabrikuose prie 185-199 C°.

Įdomus koncentruotos kavos gaminimo procesas. Didžiuliuose katiluose malta kava ekstraguojama karštu vandeniu prie didelio spaudimo. Šešių katilų grandinėje vanduo cirkuliuoja priešrovinu principu: į jau beveik visiškai išliežtą kavą pa leidžiamas šviežias vanduo, kad jo pagalba būtų išgautas paskutinis tirpstantų kavos medžiagų likutis. Į katilą, kuris katik buvo pripildytas dar vandens nemačiusios kavos, nukreipiamas jau koncentruotas kavos ekstraktas. Iš šito katilo koncentruotas kavos ekstraktas eina į džiovyklą. Čia ekstraktas siurb-



Prof. dr. Pranas Jucaitis

liais stumiamas per labai mažas skylutes ir purškiamas džiovinamojo įtaiso viršuje. Jo dugnan krinta smulki sausą kava. Savaimė suprantama, kad tokio gamybos proceso metu kava nustoja daug aromatingumo.

Pavykę yra bandymai gaminti kavą švelnesniu būdu, mažiau koncentruotą. Ji yra šaldoma, talpinama beorėje erdvėje. Po to, švelniai tas ledas išgarinamas. Taip gaunama vadinamoji sušaldyta kava (freeze dried). Ji yra aromatingesnė už tirpstantą kavą.

Iš nedegintos kavos su cheminiu tirpintuvu pagalba galima ištraukti kofeiną, kurį perka farmakologai ir Coca-Cola gamyklos. Toji kava neturi kofeino, bet taip pat turi labai mažai aromatingumo. Ieškoma būdų visoms kavos rūšims aromatingumą pagerinti. Pagal dr. Jucaičio tyrimus, tai yra įmanoma prie kavos pridėjus sieros dvideginio arba natriobisulfatą, kurie yra vartojami vynei pagerinti ir jam apsaugoti nuo gedimo. Tačiau kavos gamyklos nesutinka į kavą idėti priemaišų, kad nesulauktų vyriausybės priekaištų ir bylos.

Kavos aliejus yra labai aromatingas. Jį galima išspausti su tam tikru Andersono presu. Bandoma iš kavos vandens garų pagalba išvartyti aromatingąsias me-

džiagas ir jomis prisotinti į stiklus sudėtą tirpstantą kavą. Šis procesas yra brangus ir sudėtingas. Sušaldyta kava yra mažiau koncentruota. Ji yra greitai sušaldoma. Jos dideli gabalai sudedami ant padėklų beorinėje kameroje. Per juos perleidžiami infra-raudoni spinduliai. Esamas vanduo išgaruoja, nevirsdamas vandeniu. Lieka kava rupių trupinių formoje.

Tirpstanti arbata (instant tea) ekstrahuojama iš arbatos lapų. Jos aromatas dar jautresnis ir silpnesnis, negu kavos. Dr. Jucaitis praleido daug laiko, bandydamas pagerinti arbatos aromata. Gamybos pabaigoje ji virsta beveik bekvape mediena. Ragautojai vertina arbatą nuo 1 iki 10 taškų. Dr. Jucaitis, sumaišęs tirpstantą arbatą su trupučiu kristalizuotos rūgšties ir dirbtinio citrinos prieskonio, ją žymiai pagerino. Profesionalinių ragautojų ji buvo įvertinta visa dešimčia taškų, kaip labiausiai panaši į 'šviežią arbatą'. Išvada ta, kad pridėdant cukraus ir citrinos skonio, apsaugojamas arbatos aromatas. Dr. Jucaičiui taip pat pavyko išrasti šaldytai kavai pagerinti procesą, praleidžiant per pirmame katile esančią koncentruotą kavą dujas ar garus, kad drauge su garais būtų išstumtas kavos aromatas, kuris vėliau būtų pridėtas prie išdžiovintos kavos. Deja, tas procesas dar nėra komercializuotas, nes yra komplikotas ir brangus.

Dr. Jucaitis dar norėtų turėti progos padirbėti kokioje nors mokslinėje laboratorijoje. Jam idėjų ir žinojimo nestinga, o igimtas noras ką nors kurti, ieškoti gamtoje paslėptų nuostabių paslapčių, jį visada viliojo. Atrodo, kad tokiems asmenims kaip dr. Jucaičiui, gyvenimas tėra prasmingas ir pateisinamas tik tada, kada žmogus koncentruoja savo jėgas ir sugebėjimus į pozityvų darbą ir jo rezultatus, kaip į savo gyvenimo įprasminimą, kruopščiai ir darbščiai kraunant juos į bendrą žmoniškios būties pagerinimo lobyną.

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253

SPECIALI DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR PRANCŪZIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Paryžiu. Birželio 8 — birželio 22 — \$1,276



Kalnon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montrealo PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168

TELEF. (617) 969-1190

arba

1-800-223-7420

(prašyti kalbėti su "Pat")

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.



Grandinėlės vadovas Liudas Sagys (dešinėje) su nuoširdžiais rėmėjais Aleksu ir Freda Kunevičiais Grandinėlės baliuje. J. Garlos nuotr.

LINKSMAS PAVASARIO BALIUS

Kada gamta pasipuošia įvairiaspalviais žiedais ir pavasario žaluma, Clevelando liet. visuomenę vilioja skelbimas: 'Šok, mergele, kadri!' - tai kvietimas į kasmet Atvelykio savaitgalį vykstantį Grandinėlės balių.

Tad nepaslapstis, kad šokis ir jaunatviška šypsena balandžio 16 d. į Slovėnų salę sušūbūrė daug svečių. Svečius maloniai pasitiko buvę Grandinėlės šokėjai ir muzikantai. Jų pirmas žvilgsnis visus nuveikė tikra pavasariška nuotaika, kuris spindėjo viso vakaro metu. Besisvečiuojantiems ir besikalbantiems prieš akis slinko vaizdai iš skaidrių šokėjų įvairiose pozicijose ir iš gausių Grandinėlės kelionių. Kaip įdomu buvo sekti ir stebėti tėvelių veidus, kurie nekartą atpažindavo savo jaunimą.

Balių atidarė Grandinėlės vadovas L. Sagys. Atidarymo žody sveikino visus susirinkusius ir išreiškė nuoširdžiausią padėką visiems grupės rėmėjams bei globėjams grupę parėmusiems stambesnėmis aukomis, šokėjai apdovanojo gėle. Kun. G. Kijauskas, S.J. prieš vakarinę visus sujungė bendra malda. Prie stalų patarnavo buvę šokėjai ir šokėjos. Salėje matėsi eilė svetimtaučių, kurie lietuvišku draugiškumu apsupti jautėsi puikiai. Grupės kapelos vadovui J. Pažemiui davus ženklą, salėje pasirodė šokėjai. Ritmas,

grakštumas ir šypsena veide visus žiūrovus į juos nukreipė.

Programoje buvo atlikti sekantys šokiai: Aukštaitiškas Žėkelis, Rokiškio Kadrlis, Blezdinginis Jonkelis, Žemaitiškas Varkijietis, Jaunųjų Šokimėlis, Klaipėdietiškas Rusnietis.

Šokiai riedėjo vienas po kito. Šokėjų rūbai prieš akis žiūrovams vis pristatydavo naują spalvų juostą. Daug katučių susilaukė patys jaunieji šokėjai. Svečiai ypač džiaugėsi, kad šioje grakščioje grupėje darniai pasireiškia amžiumi skirtingas jaunimas. Programos gale į šokį buvo įjungti net ir svečiai.

Jaunosios šokėjos viliojo tėvelį, bernužėliai - mamytės ir t.t. Visi džiaugėsi sutrepsėje ir jaunystę prisiminę, lietuvišką šokį. Ir taip John Singer orkestrui grojant dar ilgai visi linksmosi ir svečiavosi. Už tokį grakštų balių ir pavasarišką džiaugsmą visi liks dėkingi nenuilstantiems Grandinėlės vadovams Liudui ir Aleksandrai Sagiams ir jų padėjėjams - G. Neimanui, N. Balčiūnienei, T. Schaser, J. Pažemiui, R. Strimačiui bei visiems patarėjams už puikią programą ir tėvų komitetui - B. Mainelienei, J. Motejūnienei, I. Rydelienei, A. Walsh, K. Raliui - už puikias vaišes. Grandinėlei nuoširdžiausi linkėjimai gražiai užbaigti

Euclid MEMORIALS

455 East 200th Street • Euclid, Ohio • Phone: 481-5700

Monuments FOR MEMORY

VLADOS STANČIKAITĖS ABRAITIENĖS MENO PARODAI PRAĖJUS

Šių metų kovo 26 ir 27 dienomis, Clevelando visuomenė turėjo retą progą, po gana ilgos metų eilės, vėl pamatyti dail. Vlados Stančikaitės-Abraitienės kūrybą. Skoningai papuoštoje Nauj. Parapijos salėje, buvo išstatyta 40 darbų — 31 aliejinės tapybos ir 9 akvarelės, o visą parodą rengė ir globojo Korp! Giedra, kurios rūpesčiu išsiuntinėti pakvietimai sutraukė gausų būrį meno mėgėjų, šeštadienio vakaro atidarymui. Jį pradėjo I. Bublienė, pakviesdama V. Žilionytę-Leger, kuri nupasakojo dailininkės kelią į kūrybinį pasaulį.

Rašytojas V. Kavaliūnas, savo giliai prasmingame pa-

rodos atidarymo žodyje, išskėlė dailininkės dvasinį sąlytį su jos kūryba, kuri prasiškleidžianti, kaip "sielos gelmių giesmė"... R. Idze-lienė, pristatydama ir pagerbdama dailininkę prisegė jai gėlių puokštelę ir pakvietė publiką pasigrožėti, parodoje išstatytais jos kūriniais.

Savo daugiau dekoratyvinėje tapyboje, kurioje išky-la tvirta kompozicija, puikus piešinys, gera technika, įdomūs spalvų deriniai, dailininkė ypatingą savo dėmesį atiduoda gėlėms, žiedams, kurie pagauna žiūrovą savo spalvų grožiu, bet dar daugiau — jie jam prakalba ir pasakoja pasaką... Tai ir yra ypatinga Vlados dovana, nes dar iš meno mokyklos išėjusi, kaip gabi ir talentinga pasakų iliustratorė, ji ir savo tapyboje atskleidžia savo fantastinį pasaulį, kuriame ne tik gėlės, medžiai, gyvulėliai, bet net ir akmenys ar šaltos uolos prabyla...

Ing. B.

Pasakiškos kompozicijos:

"Eglė, ažuolas ir žaltys", "Undinė", "Jūros dugne" ir kiti — be didesnių aiškinimų nusako dailininkės mėgiamą tematiką. Gamta yra neišsemiamas dailininkės labių aruodas, iš kurio ji sau imasi medžiagą, ją perkeisdama per savo dvasinio nusiteikimo prizmę, priduo-dama jai naują išraišką, ar simbolinę reikšmę. Simbolizmas, net mistika yra aiškiai jaučiama dailininkės kūryboje. Ją vilioja paslaptinga "Joninių naktis", kur ji eina ieškoti pražyduosio paparčio žiedo; ji drauge su legendos paukščiu pakyla "Laisvėn", iš dvasinės kančios liepsnų, ji stebi ant šaltos akmens uolos stebuklingai pražyduosį žiedą, legendos kompozicijoje "Akmuo, gėlė ir medis", arba drauge su kalnais gieda padėkos giesmę "Kalnų giesmėje"...

Suteikdama giedrią pro-švaistę kasdieniniame gyvenime, ši reta meno šventė sutraukė daug žiūrovų ir meno mėgėjų.

B. Vilkutaitytė-Gedvilienė



Mokame aukščiausią nuosimtį

už santaupų pažymėjimus

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuosimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuosimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuosimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION



ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS, Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Avenue
431-2497

13515 Euclid Avenue
681-8100

14406 Cedar Avenue
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.



• Už a. a. Romo Kalantos vėlę pamaldos bus atnašaujamos gegužės 13 d. 7:30 v. v. D. M. N. P. parapijos bažnyčioje. ALT Clevelando skyriaus valdyba kviečia visas organizacijas ir lietuviškąją visuomenę kuo gausingiau dalyvauti.

• Kripavičių šeima perėmė prekybos namus Patria, 794 East 185th Street, Clevelande. Čia didelis pasirinkimas aukščiausios kokybės maisto produktų, o taip pat įvairus dovanų skyrius. Prašome apsilankyti.

• Matilda M. Stasaitė yra išlaikiusi FAA nustatytus lakūno egzaminus ir įsigi-

LIETUVIŲ SKAUTIJA KVIEČIA VISUS ! "MILŽINŲ PAUNKSNE" VAKARĄ SU ŠIŲ DIENIŲ MILŽINŲ BERNARDU BRAZDŽIONIU

Muzikos kūrinius atlieka
ČIURLIONIO ANSAMBLIO KANKLININKĖS,
vad. ONOS MIKULSKIENĖS
PO KONCERTO VAISĖS VISIEMS ATILANKIUSIEMS.

1977 m. gegužės 14 d., šeštadienį, 8 val. vak.
DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS PAGALBOS
PARAPIJOS SALĖJE,
18022 NEFF ROAD, CLEVELAND, OHIO
Kaina: \$3.00.

Bilietus platina Roma Tatarūnienė, tel.: 531-5924 ir Clevelando Skautija.

Buvusiam čiurlioniečiui

A. A.

PRANUI STEMPUŽIUI

staiga mirus, jo broliui JUOZUI Čiurlionio ansamblio garbės nariui, buvusiam čiurlioniečiai žmonai ELENAI, sūnui ŠARŪNUI ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

Čiurlionio Ansamblis

Mielam Vilniaus Geležinkelių Valdybos bendradarbiui

A. A.

PRANUI STEMPUŽIUI

staiga mirus, reiškiau giliausią užuojautą jo žmonai ELENAI, sūnui ŠARŪNUI ir broliui JUOZUI STEMPUŽIUI

Vytautas Junevičius

A. A.

PRANUI STEMPUŽIUI

staiga mirus, jo žmonai ELENAI, sūnui ŠARŪNUI, marčiai RAMUNEI, broliui JUOZUI, JULIUI, ALEKSANDRAI ir BRONIUI KAZĖNAMS ir visiems artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą

Raulinaičių šeima

Mielam prieteliui

PRANUI STEMPUŽIUI

mirus, jo žmonai ELENAI, sūnui ŠARŪNUI su žmona, broliui JUOZUI su šeima ir ALEKSANDRAI, JULIUI ir BRONIUI KAZĖNAMS nuoširdžią užuojautą reiškia

A. P. Petraičiai G. A. Karsokai
M. A. Liutkai N. V. Braziuliai

jusi privataus piloto laipsnį — leidimą.

M. Stasaitė dirba Arthur McKee firmoje, kur vadovauja tos firmos komunikacijos centrui, be to ji uoli Čiurlionio Ansamblio narė ir priklauso Giedros korporacijai.

• "Antras Kaimas", turėjęs atvykti į Clevelandą gegužės 14 d., dėl susidėjusių aplinkybių spektaklį nukelia į rugsėjo 24 d.

Spektaklį globoja Lithuanian Civic Club.



• Sol. Pilor Lorengor kuri atliks Elza vaidmenį "Lo-hengrin" operoje balandžio v. v. O. M. N. P. parapijos Metropolitan opera su 300 dainininkais ir muzikais šią savaitę Clevelande, Public Auditorium stato 7 operas. Bilietai nuo \$3 iki \$25 gauname Convention Center Box 1220 East 6th Stret nuo 10 iki 5 val. vak.

• LB Clevelando apylinkės valdyba, per išd. S. Astrauską atsiuntė Dirvai paremti auką 25 dol. Nuoširdžiai dėkojame.



• Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Clevelando šv. Kazimiero lituanistinė mokykla rengia Motinos dienos minėjimą sekmadienį, gegužės 8 d., 11:30 val. DMNP parapijos salėje. Vieno veiksmo vaidelyje "Sutikimas", kurį režisuoja mkt. St. Stasiene, vaidins, dainuos, šoks ir gros arti 140 mokinių.

Tuo po programos mokyklos tėvų komitetas ruošia pietus.

Visi Clevelando lietuviai kviečiami.

PIETŲS

Kad Motinos dieną (gegužės 8 d.) mamytėms nereikėtų nei virtuvėj prakaituoti, nei laukti begalinėse eilėse amerikietiškos valgyklose, Clevelando šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tėvų komitetas tą dieną paruoš skanius pietus DMNP parapijos žemutinėje salėje. Pietūs prasidės

apie 12:15 val. (tuo po Motinos dienos minėjimo) ir tęsis iki 4 val.

Atvežkite mamytės ir močiutes, vaikus, vaikaičius ir draugus. Lietuviškoje aplinkoje skaniai (ir nebrangiai) pavalgysite, ir tuo pačiu paremsite lietuviškąją mokyklą. (va)

GOLFO ŽAIDYNĖS

Pirmos Clevelando lietuvių golfo žaidynės įvyks gegužės 14 d. (šeštadienį), 9:30 Lost Nation Country Club golfo laukuose, Lost Nation ir Hodson Rd., Willoughby. Kviečiami visi Clevelando ir apyl. golfo mėgėjai dalyvauti.

• Taisau TV, radijo, stereo ir įvairius kitus elektrinius namų ruošos įrankius. Darbas atliekamas sąžiningai ir greitai. Skambinti Ignui Berzinskui telefonui: 531-2568.

A. A.

PRANUI STEMPUŽIUI

mirus, jo žmonai ELENAI, sūnui ŠARŪNUI su žmona, broliui JUOZUI STEMPUŽIUI ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Juozas Kaklauskas
Jonas Citulis
Rapolas Valotka

Mūsų bičiuliui

A. A.

PRANUI STEMPUŽIUI

staiga mirus, jo žmonai ELENAI, sūnui ŠARŪNUI su žmona ir broliui JUOZUI STEMPUŽIUI reiškiamo gilią užuojautą

Nata ir Vytautas
Aukštuoliai
Genutė ir Mečys
Aukštuoliai

DIRVA

PARAMA DIRVAI IR KARIUI

A. A. gen. štabo pulkininko leitenanto Mato Naujoko draugai, rūpinesis Jo laidotuviams bei antkapio lentos pastatymu: Juozas Andrašius, Ignas Jonikas, Jonas Jurkūnas, Stasys Jurkūnas ir Petras Vėbra, peržiūrėję visą laidotuvių apyskaitą, rado finansų likutį, sumoje \$211.50 ir nutarė šią sumą padalyti lygiomis Kariui ir Dirvai.

A. A. pulk. Matas, gyvas visad nuoširdžiai rūpinosi tiek Dirva, tiek Kariu, todėl jo draugai darydami tokį sprendimą, tariai įspėję Velionio Mato valią.

J. Jurkūnas, siųsdamas visų draugų vardu čekį, \$105.75 Dirvai, prašo jį priimti a. a. pulk. Mato Nau-

joko prisiminimui.

Dirva nuoširdžiai dėkoja už auką.

• **Chicagos Lietuvių Taryba** šaukia metinę konferenciją š. m. gegužės 7 d. 3 val. p. p. Chicago Savings and Loan Assoc. patalpose 6245 So. Western Ave.

Kviečiamos organizacijos ir visuomenė kuo gausiau dalyvauti.

• **Broniui Gediminui**, Dirvos skaitytojui ir rėmėjui, Los Angeles tautininkų veikėjui, buvo padaryta sudėtinga širdies operacija, kuri pagal gydytojų teigimą, gerai pavyko.

Linkime jam greit atsigausti po tokios didelės operacijos ir dar daug metų sėkmingai dalyvauti lietuviškoje veikloje.

Giliai pergyvendami

A. A.

EUGENIJUS KRIAUCĖLIŪNO

mirtį, neapsakomame skausme likusiems tėvams, IRENAI ir dr. LEONUI KRIAUCĖLIŪNAMS, sesutėms VIDAI ir JOLITAI, močiutei p. PARULIENEI, tetai R. KUČIENEI, dėdei L. PARULIUI ir kitiems giminėms reiškiamo mūsų nuoširdžiausia užuojautą

Izolda ir Kęstutis Černiai
Aušra ir Saulius

Jaunam

A. A.

EUGENIJUI

iškeliauvus amžinybėn, mūsų mielą dr. LEONUI KRIAUCĖLIŪNO šeimą, dalindamiesi skausmu, giliai užjaučiame

Genovaitė, Cezaris,
Živilė, Algis,
Regina ir Edas
M o d e s t a i

Mūsų mieliems

IRENAI ir LEONUI

KRIAUCĖLIŪNAMS,

jų sūnui mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Aldona ir Povilas
Š v a r c a i

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS PENKIOLIKTOJO SEIMO DARBOTVARKĖ

SEIMAS VYKSTA SHERATON VIEŠBUTYJE
1725 J. F. Kennedy Blvd., Philadelphia, Pa.

Šeštadienis, gegužės 28 d.

10:00-11:00 REGISTRACIJA;

Seimo atidarymas ir garbės prezidiumo sudarymas;
Iškilmingas posėdis:

1. Seimui rengti komiteto pirmininko Vytauto Matonio žodis;
2. Himnai;
3. Invokacija;
4. ALT S-gos pirmininkės žodis — Emilija Čekienė;
5. Mirusių Sąjungos narių pagerbimas — Jurgis Sirusas;
6. Sveikinimai — Juozas Bagdonas;
7. Paskaita — Tautinės idėjos kelias — inž. Pijus J. Nasvytis.

12:30-3:30 DARBO POSĖDIS:

1. Seimo prezidiumo sudarymas;
2. Darbotvarkės priėmimas;
3. Seimo komisijų sudarymas;
4. Sąjungos valdybos ir revizijos komisijos pranešimai;
5. Diskusijos dėl pranešimų.

2:30-3:30 PERTRAUKA.

3:30-5:30 DARBO POSĖDIS:

1. Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pranešimas — inž. Algis Sperauskas;
2. Pranešimas ALTos reikalais — Teodoras Blinstrubas;
3. Diskusijos dėl pranešimų.

8:00 BANKETAS.

Sekmadienis, gegužės 29 d.

10:00-12:00 DARBO POSĖDIS:

1. Skyrių atstovų pranešimai;
2. ALT S-gos Rytų Apygardos pirmininko pranešimas;
3. Skyrių veiklos apžvalga;
4. Diskusijos dėl pranešimų.

12:00-2:00 DARBO POSĖDIS:

1. Mandatų komisijos pranešimas;
2. Nominacijų komisijos pranešimas;
3. Rinkimai: Sąjungos pirmininko ir valdybos narių;
4. Kontrolės komisijos ir Tarybos narių rinkimai;
5. Nutarimų komisijos pranešimas;
6. Kiti klausimai ir sumanymai;
7. Seimo uždarymas.

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugijos "Viltis" narių susirinkimas įvyksta po ALTs Seimo toje pačioje salėje, 1977 m. gegužės 29 d.

• Mečys Šimkus, Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos pirmininkas, išvyko atostogų iki gegužės 23 d. ir jį pareigose pavaduoja vyr. valdybos vicepirmininkė Audronė Pavilčiūtė tel. (312) 434-5491.

PARĖMĖ DIRVĄ AUKOMIS

Atnaujindami prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo stambesnes aukas šie asmenys, linkėdami laikraščiui stiprėti.

20 dol. dr. A. Grushnys.
19 dol. — K. Nausėdas.
Po 7 dol. — S. Šimoliūnas, J. Gudėnas, P. Januška.

Po 5 dol. — O. Kremeris, A. Sederavičienė, J. Černius.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

IMMEDIATE OPENINGS FOR: 1ST CLASS SKILLED MACHINE OPERATORS

Be able to set up work from blue prints and close tolerance, with experience on numerically controlled vertical turret lathes. 2nd & 3rd shifts. Call or write P. OSBORN,

GRAY TOOL CO.

7135 Ardmore
Houston, Texas
713-747-1240

An Equal Opportunity Employer
(17-26)

Mylimam sūnui ir broliui

A. A.

EUGENIJUI KRIAUCĖLIŪNUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą IRENAI ir dr. LEONUI KRIAUCĖLIŪNAMS, sesutėms VIDAI ir JOLITAI, bei visiems artimiesiems

Kartu liūdime

J. Kapočių šeima

Mūsų mieliems

Dr. LEONUI ir IRENAI

KRIAUCĖLIŪNAMS

ir dukroms, brangiam sūnui ir broliui
EUGENIJUI mirus, gilią užuojautą
reiškia ir kartu liūdi

Elena, Kęstutis ir Kazimieras
P o c i a i